

Rus askerleri Macar ve Rumen hududlarına dün vardılar

Varşova müdafileri, Alman kıtalarına teslim olmadılar

B. Mosiski bir beyanname neşrederek mücadelenin durmayacağını bildirdi

Varşovanın teslimi hakkındaki ultiatoma cevap verilmedi, Leh
hükûmet erkânı Leh - Rumen hududunu geçti, 250 Leh
tavyaresi de Romanya topraklarına indi

Lwów 21 (A.A.) — Lwów civarında
Grodok etrafında vukua gelen muha-
rebelerde ikinci Viyana motörlü fır-
kası ve 45 inci Linz piyade fırkası ta-
mamile imha edilmiştir.

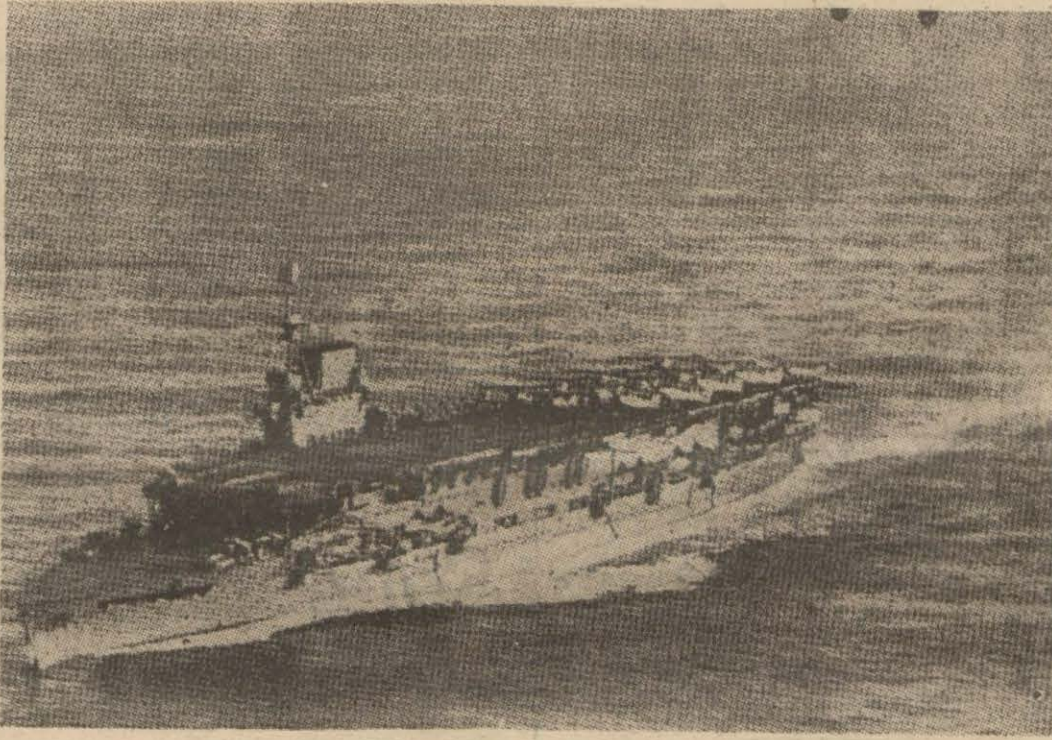
134 üncü piyade alayı kumandanı
albay Goeritz esir edilmiştir.

General Prizwitz ile general Gaffron
maktuller meyanındadır.

Berlin 18 (A.A.) — Ricat halinde
bulunan Polonya ordusu gitgide in-
fisah etmektedir. Alman kıtaatı
Drohobycz ve Magierow'a doğru iler-
lemektedir. Lublin önünde harbedi-
liyor. Polonya kıtaatının Lublinin
şarkında ricat yolu kesilmiştir.

Berlin 18 (A.A.) — Resmi tebliğ:
Polonya harbi sona ermek üzere-
dir. Lemberg'in tamamen muhasara-
sından ve Lublin'in zaptından sonra
Alman ordusunun şarktaki kısmı

(Devamı 4 üncü sahifede)

Batırılan Courageous tayyare gemisi (Yazısı 2 nci sahifemizde)

Alman - Rus kıtaları Brestlitovsk'ta birleştiler

*İki ordunun Polonyadaki vazifeleri Leh
milletine milli mevcudiyetinin şartlarını
yeniden tanzim için yardım etmekte*

Brestlitovsk'ta Sovyet - Alman hududunu tesbit
için mühim bir içtima yapılacağı bildiriliyor

Moskova 18 (A.A.) — Buraya gelen
haberlere göre, Alman ve Sovyet or-
dularının ilk müfrezeleri, Brest -
Litovsk da buluşmuşlardır.

Berlin 18 (A.A.) — Resmi tebliğ:
Polonyadaki Alman ve Rus kıtaatı-
nın vazife ve hedefleri hakkında asıl-
sız şayialara mahal kalmamak üzere,

Alman ve Sovyet hükûmetleri aşağı-
daki hususu bildirirler:

Bu kıtaatın hareketleri, Almanya
ve Sovyetler Birliği menfaatlerinin
çarşılabileceği veyahud Alman - Sov-
yet ademi tecavüz paktının ruh ve
mefadına muhalif olabileceği hedef-
(Devamı 4 üncü sahifede)

Bir Macar gazetesi diyor ki:

Macaristanın hattı hareketi Avrupanın
hattı hareketini cezri surette değiştirecek

Bazı mahafil Romanyaya doğru bir
hareket ihtimalinden bahsediyor

Budapeşte 18 (A.A.) — Macar ga-
zeteleri, Sovyet kıtaatının Polonyaya
girdiklerini birinci sahifelerinde bü-
yük manşetler altında haber vermek-
le beraber Macaristanın bu vaziyet
karşısında hattı hareketinin ne ola-
cağı hakkında mütalâa serdinden iç-
tinap etmektedirler.

(Devamı 7 nci sahifede)

Şimdiye kadar salı günleri neşredilen

HAFTANIN MİZAHİ

Sahifemiz bundan sonra
ÇARŞAMBA
günleri neşredilecektir.

İngiliz hükûmeti- nin beyannamesi

Londra 18 (A.A.) — İstihbarat Ne-
zaretî aşağıdaki deklarasyonu neş-
retmiştir:

«İngiltere hükûmeti Sovyet hükû-
metinin emrile Polonyaya karşı yapı-
lan hücum neticesinde, vücda gelen
vaziyeti tetkik eylemiştir. Almanya-
nın kendisine karşı gönderdiği kahır
kuvvetler altında, ezilir bir halde
iken, İngilterenin müttefikine karşı
yapılan bu hücum, İngiltere hükû-
metinin fikrinde, Sovyet hükûmeti-
nin ileriye sürdüğü sebeplerle muhik
gösterilemez. Bu hâdiselerin tam
manası henüz meydana çıkmamıştır.
Fakat İngiltere hükûmeti şurasını
beyan eder ki, vukua gelen hiçbir
şey, bütün memleketin hisleriyle bir-
likte hareket eden İngiltere hükûme-
tinin, Polonyaya karşı olan taahhüt-
lerini yerine getirmek ve neticeler
elde edilinceye kadar harbe bütün
nerjisile devam etmek hususundaki
kararını değiştiremez.

Dikkatler:

Ne gün işe yarıyacak?

Bir kâğıt fabrikamız vardır. Gaze-
te kâğıdı hazırlayacak tertibatı da
mevcut. Piyasada fevkalâde sıkıntı
olduğu halde, gazeteler, kulağını ter-
sinden gösterircesine kâğıtların tâ şî-
mal denizinin dolambaçlı yolundan
getirtmek, nüşedded navlun ve üsto-
lik harp sigortası ödemek mecburi-
yetinde kalıyorlar. Bu şeraitte olsun
millî kâğıt ecnebi kâğıda rekabette
galebe çalmamalı mı? Böyle bir gün-
de bile millî fabrika millî ihtiyacı
temin edemezse ne günü edecek?

Son dakika

Rus ordularının ilerleyişi Almanların Romanyaya inmesine imkân bırakmadı

Bükreş 19 — Lehistanda ilerleyen Sovyet askerleri Macar hududuna
varmışlar, Lehistan - Romanya müşterek hudud hattı muntakasını işgal ede-
rek Almanların Romanya ile müşterek bir hudud tesis etmelerine imkân bı-
rakmamışlardır.

Budapeşte 19 — Macar - Leh hududu kapatıldı, hududlarda fevkalâde
ihtiyat tedbirleri ve Macar topraklarına iltica edecek Leh müfrezelerinin silâh-
larını almak için lâzım gelen tertibat alındı.

Sovyet askerleri, cenubi Lehistanın birçok noktalarında Macar hududu-
na varmışlar ve Macar hudud muhafızlarıyla karşı karşıya gelmişlerdir.

Paris 19 (Radyo) — Intransigeant gazetesinin siyasi muharriri diyor ki: «Polonya-
dan Bükreşe gelen cenebi diplomatlarla gazeteçiler, Sovyet ordusunun Polonyada iler-
ri yürüyüşü hakkında şu hâdiseleri kaydediyorlar:

1 — Sovyet askerleri, Lehlere ateş etmiyorlar. 2 — Sovyet zabıtları, Lehlere düş-
man sıfatıyla değil kendilerine yardım için geldiklerini beyan ediyorlar, 3 — Polonyada
ilerlemekte olan Sovyet motörlü kuvvetlerine Leh piyadeleri refakat ediyorlar, 4 — Sov-
yet ve Alman askerleri arasında Polonya arazisinin işgali için bir sürat yarışı başla-
mıştır.

Fransızlar Siegfried hattı- na hücumu hazırlanıyorlar

160 kilometrelik bir cephede 26 kilometre derinlikte ilerlediler

Paris 19 — Fransızlar, henüz kuv-
vayı külliyelerile Alman hatlarına te-
cavüz etmemişlerdir. Maamafih 160
kilometre uzunluğunda bir cephe üze-
rinde, bazı noktalarda 26 kilometre de-
rinlikte, Alman toprakları içine gir-
mişlerdir.

İki gündenberi, garp cephesinde hü-
kûm süren nisbi sükûn Fransız kıtaa-
tının birçok noktalarda Almanların
Siegfried hattının önüne varmış ol-
malarından ileri geliyor. Elyevm,
Fransız kumandanlığı, Siegfried hat-
tına taarruz edecek kıtaatı yığmakla
meşgul bulunuyor.

İki tarafın topçu kuvvetleri büyük
bir faaliyet gösteriyorlar. Fransız tay-
yareleri, ve topçuları mütemadiyen
Alman hatlarını Sarrebrücken ile Sare
Loui şehirlerini ve bu iki şehrin geri
ile muvasele hatlarını bombardıman
ediyorlar. Bu iki Alman şehri tama-
mile tecrid edilmiş bir vaziyette ve
Fransız ağır havan toplarının ateşi
altında bulunmaktadır.

Sarrebrücken şehrindeki çelik fabri-
kaları ve kömür madenleri, Fransız
topçusunun ateşi altında bulunduğu
cihetle artık işliyelememektedir.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizedir

— Gel girelim!...

— Vazgeç!... Burada da sürpriz var!...

(Son siyasi sürprizlerden sonra)

Sovyet kıtaları Polonyada ilerliyor

(Başarafa 1 nci sahifede)

eseri göstermemektedir. Bunun mânası, Polonya devletinin ve hükümetinin, fiiliyatta, mevcut olmaktan kalmıştır. Polonya ile Sovyetler Birliği arasında mevcut muahedeler, bu sebepten kıymetlerini kaybetmiş bulunmaktadır.

Başı boş ve idaresiz bırakılmış olan Polonya, Sovyetler Birliği için bir tehdit teşkil edebilecek her türlü hadiseler ve sürprizler için kolay bir saha olmuştur. Şimdiye kadar bitaraf kalmış olan Sovyet hükümeti buna binaen, bu hadiseler karşısında bitaraf kalamaz, aynı zamanda, Sovyet hükümeti Polonya arazisinde yaşayan ve bugün keyfi muameleye tâbi kalmış olan kendisine kan rabı-taları ile bağlı bulunan Ukraynalıların ve Beyaz Rusyalıların himayesiz bir halde bulunmaları karşısında kayıtsız da kalamaz.

Bu vaziyet karşısında Sovyet hükümeti hududu geçerek Garbi Ukrayna ve Beyaz Rusya halkının can ve mallarını himayeleri altına al-malarını kıtaata tebliğini Kızılordu kumandanlığına emretmiştir.

Aynı zamanda Sovyet hükümeti, bedbaht Polonya milletini şursuz idarecilerinin sürüklediği bedbaht harpten kurtaracak ve ona sükunet içinde tekrar yaşamak imkânını verecek her türlü tedbirleri de almak fikrindedir.

Moskova 17 (A. A.) — Sovyet kıtaatının Polonyaya girdiğini ecnebi devletlerin mümessillerine bildiren notaya bağlı mektupta, Başvekil ve Hariciye Nazırı Molotof, Sovyetler Birliğinin mezkûr devletlere karşı olan bitarâfîlik vaziyetini tebarüz ettirmektedir.

Polonya elçisi Rus notasını almadı

Moskova 17 (A. A.) — Moskovadaki Polonya büyük elçisi dün akşam Molotof tarafından çağırılmıştır. Büyük elçi Sovyet kıtalarının Polonya arazisine dâhil olduğunu bildiren ve kendisine tevdi edilen Rus notasını almaktan imtina etmiştir.

Moskova 17 (A. A.) — Polonya büyük elçisi bugün İngiliz büyük elçisini ziyaret etmiştir. Fransız maslahatgüzarı da Polonya ve İngiltere büyük elçilerini ziyaret etmiştir.

Polonya elçisi, Sovyet notasını reddetmekle beraber bu notanın metnini Romanya hududu yakınında bulunan hükümetine telgrafla bildirmiştir.

Polonyalıların mukavemeti

Paris 17 (A. A.) — Polonya sefareti, Sovyet kıtaatının bu sabah Molodezna yakınında hududu geçmiş olduklarını ve derhal Polonyalı kıtaatın mukavemetine maruz kaldıklarını haber vermektedir.

Stokholm 17 (A. A.) — İsveç kaynaklarından bildirildiğine göre, Polonya kıtaatı her tarafta Sovyet kıtaatı ile muharebe etmektedir.

Sovyetler 56 kilometre ilerlediler

Londra 17 (Raşyo) — Şark hududundan Polonya topraklarına giren Sovyet kıtaları 56 kilometre ilerlemişlerdir.

Molotofun nutku

Moskova 17 (A. A.) — Sovyetler Birliği komiserler heyeti reisi ve Hariciye komiseri Molotof bu sabah bütün Sovyet radyolarınca verilen ve Sovyet ordularının şarkı Polonyaya girdiğini bildiren bir nutuk söylemiştir.

Molotof, Alman kıtaatının serî ilerleyişinden doğan vaziyeti izah ettik-

ten ve Polonya devletinin yıkıldığını müşahade ettikten sonra Polonyanın yıkılışının son safhaları komşu memleket olan Sovyet Rusya için her an daha ziyade tehlikeli bir mahiyet aldığı kaydetmiş ve demiştir ki:

«Bununla beraber Sovyet Rusya son dakikaya kadar bitarâfîliğini muhafaza ediyordu. Fakat artık hareket-siz kalması mümkün değildir.

Bundan başka hiç kimse Moskova hükümetinden, Polonya tarafından haklarından mahrum edilmiş olan ve tazyik gören Beyaz Rusya ve Ukraynalıların akıbetine karşı kayıtsız kalmasını bekleyemez.

Binaenaleyh Moskova hükümeti, garp Ukrayna ve Beyaz Rusyanın garp halkına, Sovyet Rusyaya kan ve ırk bağlarıyla merbut bulunan bu halka yardım etmeyi kendisine vazife bilir.

Sovyet kıtaatı, mevzuubahis halkın canını ve malını himaye maksadile Sovyet - Polonya hududunu geçmiştir.

Esasen Sovyet hükümeti, Polonya milletini, hükümetinin sergüzeştci siyaseti ile düşmüş bulunduğu müthiş felâketten kurtarmaya daima hazır olacaktır.

Sovyet halkına erzak biriktirmemeleri tavsiye edildi

Moskova 17 (A. A.) — Başvekil ve Hariciye komiseri Molotof tarafından Sovyet milletine hitaben neşredilen bir beyannameye ahiren motörlü ihtiyat kuvvetleri ile takviye edilmiş olan Kızılordunun muharebe meydanlarından şeref ve şân ihraz edecek derecede kuvvetli olduğu beyan olunmaktadır. Molotof, bütün vatandaşlardan erzak biriktirmek teşebbüsünde bulunmalarını istemektedir. Sovyet Rusya, zarurî olan her şeye mebzul surette maliktir. Molotof işlerinde bazı tahdidat yapılabacağı şayialarını tezkîp etmektedir.

Duvarlara talik edilmiş birçok afişler, halkı hükümete ve fırkaya müzaheretle bulunmağa, vazifesini yapmağa ve bu suretle Kızılorduya yardım etmeğe davet etmektedir.

Sovyetler Slovakya Cumhuriyetini tanıdılar

Presburg 17 (A. A.) — (D. N. B.) Sovyetlerin Berlin elçisi, Sovyetler Birliğinin Slovakya Cumhuriyetini filen ve hukukan tanıdığını bugün Berlindeki Slovak elçisine tebliğ etmiştir.

Litvanya ihtiyatlarını silâh altına çağırıldı

Kaunas 17 (A. A.) — Litvanya hükümeti ihtiyatı mahiyette olarak bazı bölgelerde bir kaç ihtiyat sınıfını silâh altına çağırarak suretile ordunun takviyesini emretmiştir.

Polonyanın Londra büyük elçisinin sözleri

Londra 17 (A. A.) — Polonyanın büyük elçisinden bildirilmiştir:

Bugün saat 4 de Sovyet kıtaları Polonya hududunu muhtelif noktalardan geçmiş ve derhal Polonya millî ordularının çok şiddetli müdafaa ile karşılaşmışlardır.

Polonya hükümeti, bu hareketi için tasni ederek gösterdiği sebepleri münakaşaya yanaşmazdı. Polonya hükümeti Cümhuriyeti ile mütesanidir ve kanunî şekilde müntahap millî parlamentosu, bütün Polonya toprağında faaliyettedir. Bu hükümet ve parlamento, bütün vasıtalarla Alman mütearrızlara karşı harbi idare etmektedir.

Sovyet hükümeti, bu sabahki doğrudan doğruya vaki taarruz hareketi ile 25/7/932 tarihinde Moskovada akdedilen Polonya - Sovyetler Birliği ademi tecavüz paktını nakz etmiştir. Bu pakt Moskovada imza edilmiş olan 5/5/934 tarihli bir protokolla 31/12/1945 tarihine kadar uzatılmış bulunmakta idi.

Buna binaen Sovyet hükümeti bu açık taarrub hareketile beynelmîl taahhüdlerini nakzetmiş ve Milletler Cemiyetine kabul edildiği tarihtenberi haricî siyasetini istinat ettirdiğini iddia eylediği bütün manevî prensiplere muhalif hareket eylemiş bulunmaktadır.

Polonya hükümeti erkânı nerede ?

Paris 17 (A. A.) — Polonyalıların bu sabah neşretmiş oldukları diğer bir tebliğde dün akşam Molotof tarafından radyo ile neşredilen ve Polonya hükümetinin Polonya arazisini terketmiş olduğuna dair olan iddialar tezkîp edilmektedir. Bu tebliğde B. Moscicki'nin ve bütün Leh hükümeti erkânının Polonyada vazifeleri başında oldukları ilâve olunmaktadır.

Almanlar garp cephesinde bir taarruza geçtiler

(Başarafa 1 inci sahifede)

B. Daladiyer cepheyi ziyaret etti

Paris 17 (A. A.) — Daladier dün saat 13,30 da Sar önündeki ordular cephesini ziyaret etmek üzere millî müdafaa nezaretinden hareket etmiş ve bu akşam saat 20 de mezkûr nezarete dönmüştür.

Bir Alman hudud şehri boşaltılıyor

Brüksel 17 (A. A.) — Röyterin Brüksel muhbirinin verdiği malûmata göre Aix - la - Chapelle'deki bütün aileler şehri tahliye için emir almışlardır. Belçikaya veya Hollandaya kaçmak teşebbüslerinin alâkadarlara aid emlakın müsaderesini intaç edeceği şehir sakinlerine tebliğ edilmiştir.

Belçika istihkâm efradını çağırıyor

Brüksel 17 (A. A.) — Millî müdafaa nezareti bildiriyor: Bazı inşaat ameliyesinin ifası maksadile münhasıran istihkâm kıtaatile muavin kıtaatına mensub bazı efradın silâh altına celbi kararlaştırılmıştır.

NİŞAN

Dr. İzzet Törünün kızı Müzeher Törün ile merhum maliye sermüfetişi H. İbrahim oğlu Bedi Yazıcı 16/9/939 tarihinde nişanlanmışlardır. Merasime İstanbul Valisi Dr. Lütfi Kırdar ve birçok aile dostları şeref vermiştir. Tarafeyne saadetler dileriz.

Mevlût

Geçenlerde vefat eden Süleymaniye camii başmüezzini alaturka musiki üstadlarından Yenibahçeli Hafız Kemal ruhu için önümüzdeki perşembe akşamı yatısı ezanından sonra Süleymaniye caminde mevlût okunacaktır. Bu mevlût cemiyetine İstanbuldaki bütün okuyucular iştirak edeceklerdir.

TIYATROLAR

E G E TIYATROSU
Nureddin Gençdur ve arkadaşları
18 Eylül pazartesi akşamı
Kasımpaşa YAVUZ Sinemasında
İ L E R İ

RAŞİD RIZA, E. SADİ TEK TIYATROSU
Bu gece Üsküdar Bağlarbaşı HALE'de
BEŞDE GELEN
Yarın gece Suadiye ŞENYOL'da
DONANMA GECESİ

Polonyada dün şiddetli muharebeler oldu

On Alman tayyaresine karşı bir Leh tayyaresi çarpışıyor

(Başarafa 1 inci sahifede)

Bugün Varşovadan gelen Amerika sefaret erkânından biri, Polonya kıtaat ve halkının maneviyatının mükemmel olduğunu ve Varşovada tam bir sükunet hüküm sürdüğünü bildirmektedir. Hükümet merkezi şiddetle mukavemet etmektedir.

Leh mukavemet hattı

Cernauti 17 (A. A.) — Bugün Polonyadan gelen yabancıların verdikleri malûmata göre Leh kıtaatı Alman kıtaatına karşı mukavemete devam etmektedir. Mukavemet cephesi Lublin - Brest - Litovsk ve Varşova - Lwowdur.

Bilhassa Lwow mintakasinda Leh hücumları ve ona karşı birle muharebeyi kabulde tereddüd etmeyen Leh tayyarelerinin kahramanca faaliyeti kaydedilmektedir.

Varşova şiddetle müdafaa berdevamıdır.

Almanlara göre harp vaziyeti

Berlin 17 (A. A.) — Umumi Alman karargâhının tebliği:

Şarkî Galicyanın temizlenmesi 16 Eylülde de devam etmiştir.

Lemberg şimdi üç taraftan ihata edilmiş bulunmaktadır. Cenubu şarkî istikametinde Polonya kıtaatının ricatı Lemberg ile Prsmizl arasında kesilmiş bulunuyor.

San nehrinin mansabı şimalinde, Alman kıtaatı Lublin istikametinde ileri yürüyüşüne devam etmektedir. Deblin mintakası işgal edilmiş ve yepeni 100 tayyare elimize geçmiştir.

Brest Litovskun cenubunda, Wladowa civarında şarkî Prusyadan, yukarı Silezyadan ve Slovakyanın gelen kıtaatın öncülleri birleşmiştir.

Kutno'nun zaptı için yapılmakta olan muharebe normal bir tarzda devam etmektedir. Kıtaatımız şehre garb tarafından girmiştir.

Bzura nehri şimal istikametinde geçilmiş ve Varşova sıkı sıkı ihata olunmuştur. Polonya hükümet merkezi halkını muharebenin müstakbel acılarından kurtarmak için Alman ordusu Varşova askeri kumandanını mukavemetinin faydasızlığına iknaa çalışmıştır. Fakat Varşova askeri kumandanı Alman subayını kabul etmekten imtina etmiştir.

Polonya müfrezelerinin Siedlce yolu ile cenubu şarkî istikametinde kurtulmak teşebbüsleri akim bırakılmış ve mühim ganimet ele geçirilmiştir. Bunların arasında 80 top, 6 hücum arabası, 11 tayyare vardır. Bundan başka Alman kıtaatı 12000 esir almıştır.

Havaların mütemadiyen fena gitmesine rağmen, hava kuvvetlerimiz bilhassa Vistülün şarkında faaliyetlerine devam ederek düşman kıtaatının tecemmüllerini ve yürüyüş halinde bulunan kollarını bombardıman etmek suretile ricat eden düşmanın bu ricata bir intizam vermesine mani olmuştur.

Vilna ve Baranovicze radyo postaları hava hücumlarıyla tahrip edilmiştir.

Garp cephesinde, düşman Zweibrücken civarında mevzii bazı hareket-

lere teşebbüs etmiş ve ağır zayıata uğramıştır. Düşmanın bir sabit balonu düşürülmüştür.

Alman topraklarına hava hücumları olmamıştır.

Berlin 17 (A. A.) — D.N.B. ajansı, Brest - Litovsk kalesinin Alman kıtaatı tarafından zaptedildiğini bildirmektedir. Polonyalıların altı yüz esir alınmıştır.

Varşova kumandanı Almanlara mümessil göndermeyi kabul etmiş

Berlin 17 (A. A.) — D.N.B. ajansının bir telgrafına göre, dün bir Alman delegesini kabulden imtina eden Varşova kumandanı bugün Alman başkumandanlığına müracaat ederek bir Polonya delegesinin kabulünü istemiştir. Alman başkumandanlığı bu talebi kabul etmiştir.

Varşova 17 (A. A.) — Alman başkumandanlığı, Varşovaya verdiği ultimatom müddeti münkazi olduktan sonra, Varşovanın askeri mevki adedilerek bombardıman edileceğini bildirmiş, sivil ahalî ile ecnebilerin Siedlice ve Garwolin yolları üzerinden tahliyesine muvafakat edeceğini ilâve etmiştir.

Almanlar Polonya hükümetini tanımıyorlarmış

Kaunas 17 (A. A.) — Berlinin selâhiyetler mahafilinde beyan olunduna göre, Alman hükümeti artık Polonya hükümetini tanımamaktadır. Bunun için de sebep olarak Polonya hükümetinin Polonya topraklarından çıktığı ve binaenaleyh memleketi temsil etmek hakkını kaybettiği iddia ediliyor. Polonya hükümeti azası bundan böyle bir muhacir olarak telâkki edilmektedir.

Polonya Hariciye Nezareti Romanyaya geçti

Cernauti (Romanyada) 17 (A. A.) — Henüz tayidi mümkün olmıyan bazı haberlere göre, bütün Polonya Hariciye nezareti Romanya toprağına iltica etmiştir.

Bugün öğleye doğru burada 55 askeri Leh tayyaresi karaya inmiştir. İçlerinde hiç bir siyasi şahsiyet yoktu. Bu tayyareler derhal tecrid edilmiştir. Bunlardan bazılarının Romanya arazisinin 10 kilometre içerisinde bulunan Lujeni köyüne kadar Alman avcı tayyareleri tarafından takib edildiği haber verilmektedir.

Diğer taraftan verilen malûmata göre, Zalezcki demiryolu köprüsü Alman tayyareleri tarafından tahrib edilmiştir. Bu köprü Polonya topraklarını Alman bombaları düşen Mjnitza köyüne bağlıyordu.

Polonya Hariciye Nazırı da bekleniyor

Cernauti 17 (A. A.) — Romanya hükümeti, halen burada bulunan kordiplomatik âzasına şehri terketmelerini tavsiye etmiştir.

Bu akşam B. Beckin muvasalatı beklenmektedir. Nazır, kordiplomatige ve ecnebi matbuata mühim beyanatta bulunacaktır.

Romanya hududunu emniyet altına almak için askeri tedbirler takviye edilecektir.

Bu Çarşamba akşamından itibaren

Sümer sineması

Bütün dünyanın büyük bir heyecan ile beklediği

Hudutlar Tehlikede

(Silâh Başına)

Emsalsiz güzellikteki mükemmel filme başlıyor. Saadetinin müdafaa ile sulh sebebi arasında cenkleşen bir diplomatın hayatını tasvir eden bu şaheserin baş rollerinde:

MIRELLE BALİN - ERICK VON STROHEİM
ROGER DUCHESNE

22 Eylül Cuma
Matinelerinden
itibaren

TAKSİM SİNEMASI

Kardeş Mısırın en büyük kadın sanatkârı
RADYO ve SAHNELEŞ BÜLBÜL' Arap diyarının Ses Kraliçesi

Ü m m ü G ü l s ü m
Ü M İ D Ş A R K İ S İ (Neşidei emel)

22 Eylül Cuma
Matinelerinden
itibaren

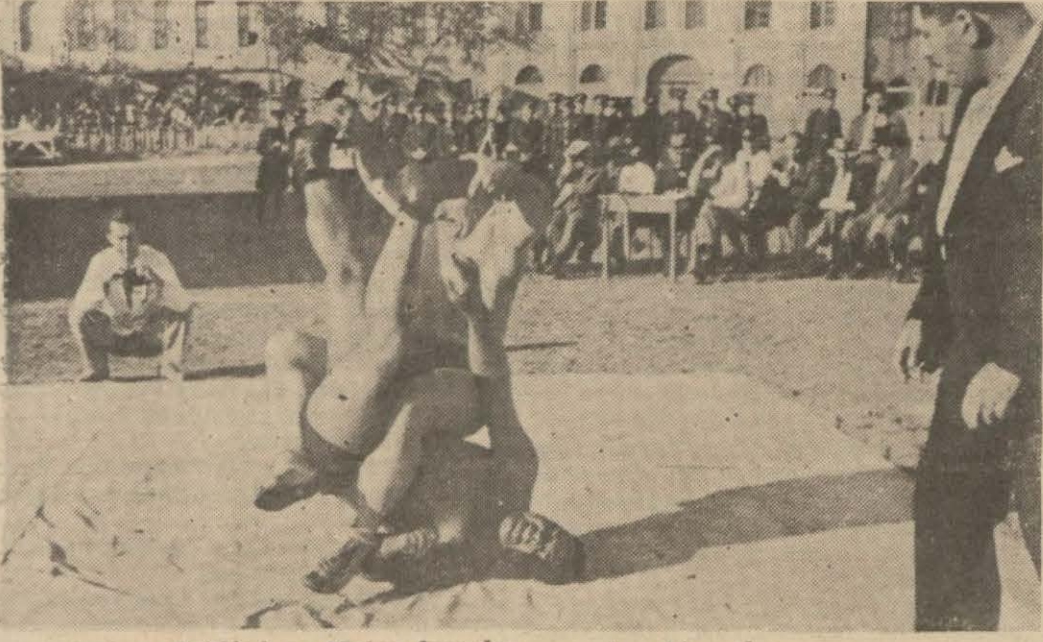
YALANCILAR ŞAHI

FREDERIC MARCH
CAROLE LOMBARD

(Tamamen renkli)
Sizi hayatınızda gülmediğiniz kadar güldürecek ve eğlendirecek
Çarşamba akşamı MELEK'te

Profesyonel güreşler

Tekirdağlı Alman pehlivanını itiraza mahal bırakmıyacak şekilde tuşla yendi

Mülâyim - Habeş karşılaşmasından bir sahne

Profesyonel serbes güreşlere dün de Taksim stadında devam edilmisti. Stada altı bin kişiden fazla bir meraklı kütlesi toplanmış ve stadın her tarafını doldurmuştu. Güreşlere saat tam üçte başlandı. Ve ilk olarak iki kardeş olan Bursalı Selim ile Kâzım karşılaştılar. Selim beş dakikada tuşla galib geldi.

İkinci güreşi Malkaralı Mustafa ile arabacı Mehmed yaptılar. Daha teknik olan Mustafa rakibini 6 dakikada yendi.

Somalî Fethî ile Dinarlı İsmail arasındaki güreş çok çetin oldu. Dinarlı rakibi daha hâkim güreşmesine rağmen tuş yapmağa muvaffak olamadı ve bu güreş beraberlikle bitti.

Hüseyin ile Süleyman arasındaki on beş dakikalık güreşte de iki güreşçi birbirine tuş yapamadı ve pehlivanlar berabere kaldılar.

Bu güreşten sonra sıra günün en mühim karşılaşmalarına gelmişti. Bu mühim müsabakaların birincisini Molla Mehmed ile Karadağlı Skoviç yapmak için ringe geldiler.

Molla Mehmed - Skoviç

Bu iki pehlivan ilk on beş dakikada çok çetin ve o nisbette güzel bir güreş yaptılar. Mollanın güzel oyunlarına Skoviç de aynen mukabele ediyordu. İlk devrede iki güreşçi de netice alamadılar. İkinci devreye Molla daha gayretli ve atılgan başladı ve bu gayreti sayesinde kuvvetli rakibini beşinci dakikada tuşla yenmeğe muvaffak olarak güreşi kazandı.

Mülâyim - Habeş Tafari

İki yirtici güreşçi ringe geldiği zaman hakem heyeti müsabakanın Amerikan usulü serbes olduğunu ilân etti. Fakat ilk on beş dakika bittiği zaman iki güreş-

çi de birbirini fena halde hırpalamışlardı. Müsabakada bir kavga çıkmamasını temin maksadile gene hakem heyeti bazı memnu hareketlere müsaade edilmeyeceğini ilân etti. Bundan sonra da iki güreşçi işi gevşettiler. Ve bu suretle üç devre süren karşılaşma sonunda berabere kaldılar.

Dinarlı Mehmed - İskorof

Dinarlı kuvvetli rakibile ilk on beş dakikada çok güzel bir güreş yaptı. İkinci on beş dakikayı iki güreşçi de âdeta canbaz gibi bitirdiler. Üçüncü devreye başladığı zaman Dinarlı'nın netice almak için uğraştığı görülüyordu. Ve nitekim 6 ncı dakikada rakibini adamakıllı tuşa getirdi ve bu suretle galib geldi.

Tekirdağlı - Villi Marn

Günün en mühim karşılaşmasını teşkil eden bu güreş vaktin geçikmesi yüzünden projektörler altında yapıldı. İki güreşçi de ringe geldikleri zaman Almanın Tekirdağlıdan 25 kilo fazla olduğu görülmüyordu. Üç devre üzerinden ve yirmişer dakika devam edecek bu güreşin ilk devresinde gerek Alman ve gerekse Tekirdağlı çok zor oyunlar tatbik ediyorlar ve ilk anlarda netice almağa uğraşıyorlardı. Fakat ikisinin gayreti de birinci devrede netice vermedi. İkinci devrede daha nefesli gibi görünen Alman, Hüseyin'in kuvveti karşısında iş göremedi. Hüseyin ise geçen haftaya nazaran çok idmanlı bir halde idi. İki güreşçi ikinci devrede de netice alamadılar. Üçüncü devrede Almanın kesildiği buna mukabil Hüseyin'in mütemadiyen oyun tatbik ettiği bariz bir şekilde gözükmüyordu. Nitekim devrenin altıncı dakikasında bir ters kepekle rakibini yere seren Hüseyin Almanın iki omuzunu da yere getirerek bu sefer itiraz görmeden müsabakadan tuşla galib olarak ayrıldı.

Dünkü hususî maçlar

**Beşiktaş - Galatasaray
2-0 galib geldi**

Galatasaray - Beşiktaş karşılaşmasından bir enstantane

30 eylülde başlayacak olan lig maçlarına hazırlık yapan Galatasaray ve Beşiktaş takımları dün Şeref stadında hususî bir maç yapmışlardır. Lig maçlarına iştirak edecek iki birinci sınıf klübümüzün yeni kadrolarını görmek üzere stada üç binden fazla şu şekilde dizildiler.

Saat 16,30 da sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler.

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Eşfak, Enver, Yusuf - Necdet, Salahaddin, Cemil, Boduri, Sarafim. Beşiktaş: İsmail - Hüsnü, İbrahim, Hüseyin, İzzet, Fuad - Hayati, Hak-

ki, Sabri, Şeref, Eşref.

Hakem Şazi Tezcan.

Oyuna Beşiktaşın soldan inkişaf eden seri bir hücumile başlandı. İlk dakikaları çok süratli ve karşılıklı akınlarla devam eden müsabakanın dakikalar ilerledikçe yavaşladığı görülmüyordu.

Her iki taraf şuursuz bir şekilde oynadığından yapılan akınlar neticesiz kalıyordu. Geçen mevsim iyi ve teknik oyunlarına şahit olduğumuz Galatasaray hücum hattı bu maçta irtibat temin edemediği cihetle Beşik-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Bu dönen kavga nedir?

Görünür ve görünmez cepheler

Yazan:

HALİDE EDİB

parçasını zikretmek kifayet eder:

«Biz Almanlar ve siz Polonyalılar arasındaki ihtilâf tabii ve zaruridir... Biz Almanlar, payitahtımıza bir kaç saat mesafedeki arazide başka bir milletin hâkim olmasına müsaade edemeyiz. İşte bu bakımdan, siz Polonyalılar, bizim bu milleti (yani Polonyalıları) imha etmeğe mecbur olduğumuzu anlayabilirsiniz... Yani biz Polonyalıları sadece sadık Prusya tebaası yapmakla iktifa edemeyiz, onları hakiki suretten Alman yapmağa mecburuz.»

Almanyanın bu kırk sene evvelki görüşü ve kanaati, Nazi ideolojisinin ve harici siyasetinin başlıca âmillerinden olan Ruzenberg «Polonya devletinin ortadan kalkması Almanya için bir zarurettir» cümlesile bugünkü Almanyanın da değişmeyen bir siyaset ve millî mefkûresi olduğunu vazihan ifade etmiştir.

1914 de Polonya, Rus ve Avusturya - Alman idareleri altında idi. İstiklallerini kazanmak için iki cephe de döğüştüler, iki cephe de kendilerine samimî olmyan vaadlerde bulundu. Ruslar müstakil Polonyayı Alman ve Avusturya boyunduruğu altında bulunan kısımlarda tesis etmek istedi, Alman ve Avusturyalılar da sade Rus hâkimiyeti altında olan Polonyada müstakil kraliyet yaratmağı taahhüd etti. Nihayet Versay muahedesi Baltık denizine mahreci olan müstakil bir Polonya yarattı. Bunu Almanlar daima protesto ettiler. Bu protestoların, yahut yeni Polonya hududlarının haklı yahut haksız olması meselesini münakaşa etmek, bugün için fazla nazarı bir sahaya girmek olur. Fazla olarak iki taraf ta kendi tezlerini isbat için daima kuvvetli deliller bulabilir.

Bu vaziyeti Almanya ilk defa B. Hitler zamanında kabul etti. Yani B. Hitler 1934 de Polonyalılarla bir muahede yaptı ve «Almanlar ile Polonyalılar birbirlerinin varlığını kabul etmek mecburiyetinde» derdi. Bu beyanat Avrupa matbuat ve münevverleri arasında B. Hitler lehine çok kuvvetli bir tesir yaptığını ve onun pratik ve kuvvetli bir siyasî diye tavsif edildiğini iyi hatırlıyorum. Fakat bu muahede ve beyanatın vakit kazanmak için yapılan bir hileden ibaret olduğunu anlamak çok kolaydı ve Çeko - Slovakyaı Almanyanın ortadan kaldırması, biraz gözü açık olanlar için, Polonyanın ölümü.

nü haber veren bir darbe olduğu pek aşîkârdı.

B. Hitler programı dahilindeki ve hayat saham, diye işaret koyduğu memleketlerin ilk serisini şimdiye kadar hiç değişmeyen şu usul sayesinde zaptetti: Evvelâ, o memlekete para, propaganda, yalan vaadler tehdid, tatlı dil gibi kuvvetleri yerinde kullanmağı bilen küçük bir teşkilât salıyor; orada Nazi rehimine karşı, sırf ideoloji birliği, yahut para hirsından dolayı müsaide olan yerli anasır elde ediyor; onları, vatan ve istiklâl meselesinde sakaya gelmeyecek mevcut hükûmetin aleyhine saldırıyor ve felce uğratabacak kadar zayıf düşürtüyor; ondan sonra elini kolunu salıyarak o memlekete giriyor.

Polonya meselesinde bu programı tatbik imkân hasıl olmadı. Kısmen Polonyanın memleket meselesinde ağı yanmış ve döğüşmekten kaçınmadığı için kısmen de garp devletlerinin aldığı vaziyetten, Polonyayı silâhtan başka vasıta ile zaptetmek çaresi olmadığını gördü. Bugün biraz bizim millî mücadele günlerini hatırlatan bir cesaretle Polonyalılar kadınları, çocukları beraber istiklâl ve vatan için döğüşüyor. Almanya da bir taraftan Polonyayı silâhla ezmeğe çalışırken öbür taraftan da eski (taktik) ini kullanıyor. Propaganda, tehdid, tatlı dil ve saire. Diyor ki: Almanya Polonyanın dostudur, o kadar ki generalleri Polonya vahdetinin ve devletinin büyük bir alemi olan Pilsudski'nin mezarı önünde hürmetle eğiliyor, Almanya ile Polonya arasındaki kara kedi o halde sırf memleketlerini canlarını vermeden teslim etmeğe razı olmyan Polonyalılarıdır... Sarie ve saire.

Şark cephesindeki galibiyet kimin tarafından olursa olsun harbin neticesine bir tesiri olmayacaktır. Tıpkı 1914 de Sırbistanın ortadan kalkmasının hiç bir netice vermediği gibi. Çünkü eski Sırbistanın mukadderatı o gün garp devletlerinin mukadderatına ne kadar bağlı idiye Polonyanın mukadderatı da bugün garp cephesinde Almanyaaya karşı döğüşen İngiltere ve Fransanın mukadderatına bağlanmıştır. Ve bugünkü garp cephesini vücade getiren görünür görünmez sebep ve kuvvetler bütün dünyayı hayatı bakımdan alakadar eden davalara bağlıdır.

Halide Edib

(1) Mittel Europa

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Beyaz Rusya

Beyaz Rusya, Beyaz Ruslar...

Bu söz, son günlerin siyasî edebiyatında sık sık geçiyor. Sovyet orduları Polonyaya dahil Beyaz Rusya ile Ukraynanın parçalarını ele geçirmek üzere askeri harekâta başlamışlardır.

(Bolşevik inkılabını müteakib Rusyadan kaçan burjuva Ruslara da Beyaz Rus derler. Bu tabir, komünistlerin kızıl renkte sayılmasına karşılık aristokratların rengi beyaz sayılmasından kinayedir.)

Beyaz Rusya asla coğrafi ve siyasî müsbet bir birlik arzedenememiştir. On üçüncü asrda Alba Ruthenia diye ismi duyulmağa başlamıştır. İlk devrenin halkı beyaz elbise giymiş de buraya onun için bu ismi verilmiştir diye bir rivayet vardır. Diğer bir tahmine göre de memleketi kısmen kaplıyan kumlardan kinaye olarak böyle denilmiştir.

Ukraynanın şimalinde yaşayan Beyaz Rusların en eski yerleri Smolensk, Polotsk, Turov'dur. Bunlar üç prensliğin merkezi haline gelmiştir. En mühimmi olan Polotsk onuncu asrın sonlarında Kiyef'e rekabete kalktı. Rusyada Tatar hâkimiyeti teassüs ettikten sonra Beyaz Rusya Litvanyaya yaklaştı. Onunla hanedan izdi-

vaçları ve muahedeler tarikle birleşti. Litvanya - Beyaz Rusya devleti payitaht olarak Novogrodek'i, sonra da Vilno'yu seçti.

Polonya ile 1569 birleşmesini müteakib yüksek tabaka Beyaz Ruslar Polonyalılaştı. Beyaz Rusya on sekizinci asrda Çar Rusyasına ilhak edildi. Burada millî ruh uyandırdı. Fakat aynı zamanda da inkılapçı temayüller baş gösterdi.

1915 te Almanlar memleketi işgal ettiler 1917 inkılabında Beyaz Ruslar Minsk'te bir komite teşkil ederek Rus federasyonu dahilinde bir muhtariyet kurmak kararını verdiler. 1918 de Minsk'te bir «Beyaz Rus halk cümhuriyeti» kuruldu. Fakat bolşevikler Minsk'e girince Beyaz Ruslardan bir Sovyet cümhuriyeti yaratıldı. Polonyalılarla Sovyetler arasındaki muharebeyi müteakib, Sovyet arazisinde Beyaz Rus Sovyet cümhuriyeti yeretti. Beyaz Rusların bir kısmı da Polonyada kalmış oldu.

Beyaz Rusların dili Rusyadan ve Ukraynadan farklıdır. Altı milyon kişi tarafından konuşulan bu dil, şarkî Slâv dilleri ailesindendir. Fakat kültür lisani olmadıgından tedenni halindedir. Beyaz Rus lisani bütün Slâv dilleri arasında edebiyatça en fakir olanıdır.

Y. Ç.

Aletizm müsabakalarında muhtelif rekorlar kırıldı

Aletizm federasyonu tarafından Balkan müsabakalarına hazırlık olmak üzere dün Fenerbahçe stadında rekor denemeleri yapılmış ve iyi neticeler alınmıştır.

5000 metrede Rıza Maksud, 4000 metre manialda Melih, 3 adımda Yavru yeni birer Türkiye rekoru yapmışlardır.

Çifçinin elinde kalan pamuklar satın alınıyor

Adana (Akşam) — Hükûmet, çifçi elinde mevcut ve alıcı bulamıyan 939 pamuk mahsulünü satın almağa karar vermiştir. Ziraat bankası bu hususta faaliyete geçmiştir.

Çukurovada bu yıl daha fazla ekin yapılması için tertibat alınıyor. Bihassa arpa ve yulaf fazla ekilecektir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Mareşal Smigly Ridz de Romanyaya geçti

Mareşal bitkin bir halde bulunuyordu, yanında iki general vardı

Cernauti 19 (A.A.) — Mareşal Smigly-Ridz'in dün sabaha karşı saat bir de general Slawoj Skladkowski'yi takiben Romanya hududunu geçtiği ve birkaç saat sonra da otomobil ile Cernautiye geldiği teyid edilmektedir. Mareşal pek bitkin bir halde bulunuyordu.

Emin bir membadan bildirildiğine göre Sovyet kitaları dün sabah Leh - Rumen hududuna gelmişlerdir. Motörli Sovyet cüzütamlarının Zalecziki köprüsünü geçerek bu köprüünün Romanya tarafındaki kısmını bir müddet işgal ettikleri de haber alınmıştır. Diğer cihetten dolaşan bir sayıya göre mareşal Pilsudski'nin eski erkânı harbiye reisi general Sosenkowsky, mareşal Smigly - Rydz'in azimteinden sonra Polonya kuvvetlerinin kumandanlığını deruhte etmiştir.

Sovyet tankları Romanya hududunda

Bükreş 19 (A.A.) — Sovyet tanklarının dün sabah Kutu ile Wicnece arasında Romanyaya giden köprüyü geçtikleri hududdan bildirilmektedir. Rumen kumandanı bu tanklara durmalarını söylemiştir. Bu kola kumanda eden Sovyet miralayı özür dilemiş ve tanklar geri dönmüşlerdir.

550 tayyare, 200 tank, 30 bin Polonyalı Romanyada

Bükreş 19 (A.A.) — 550 Polonya tayyaresi, Romanyada mevkufl bulundurulmaktadır. Ekseris fevkalâde hasara uğarmış olan bu tayyareler Bükreşte bulunmaktadır. Romanya topraklarında bundan maada Polonya ordusuna aid 200 tank ile mühim miktarda harp malzemesi vardır. Cernautideki Polonya konsolosluğu tarafından verilen malûmata göre asker ve sivil olmak üzere 30,000 Polonyalı dün Romanyaya geçmiştir.

İtalyan efradına izin veriliyor

Roma 19 — İtalya hükûmeti, ziraat işlerinde kullanılmak üzere silâh altında bulunan çifçi efradına muvakkaten mezuniyet vermediği kararlaştırmıştır. Deniz aşırı memleketlerde bulunan İtalyan çifçi efradı bu mezuniyetten istifade etmeyeceklerdir.

Sovyet ve Macar kıtaatı selâmlaştı

Belgrad 19 — Yugoslavya radyosu Sovyet kıtaatının Macar hududuna varmış ve orada Macarlarla selâmlaşmış olduklarını bildirmektedir.

Romanya ile Baltık devletlerine teminat verildi

Londra 18 (A.A.) — Bükreş'ten Reuter ajansına bildiriliyor:

Resmî membadan öğrenildiğine göre Moskova'daki Rumen sefirine Romanya'nın bitarafılığına riayet edileceği hakkında teminat verilmiştir. Romanya'nın kendi hududlarını her türlü tecavüze karşı müdafaa etmeğe katı surette azmetmiş olduğu ve icap eden ihtiyatî tedbirleri daha şimdiden almış bulunduğu beyan edilmektedir.

Polonya, Leh - Rumen muahadesi mucibince Romanya'nın muavenetini istemek üzere Bükreş hükûmetine katiyen müracaatta bulunmamıştır.

Almanya - Romanya iktisadî münasebatı

Bükreş 18 (A.A.) — Almanya Hariciye Nezaretinin iktisad baş sekreteri Clodius, Almanya ile Romanya arasındaki ticaret meselelerini görüşmek üzere Bükreş'e gelmiştir.

Bükreş ziyaretinin harpî alâkadar olmadığını tebarüz ettiren Clodius Almanya ile Romanya arasındaki itilâflar, ilkteşinde hükümsüz kalacağı için bunların yenileşmesine çalışılacağını beyan etmiştir.

Tallin 18 (A.A.) — Sovyet kitalarının Polonyaya girmeleri ve bilhassa Sovyet - Estonya hududunda Sovyet motörli kitalarının tahşidi dolayısıyla Estonyada korku hüküm sürdüğüne dair Stokholm radyosu tarafından evvelki gece verilen haberler, Estonya makamları tarafından katiyetle tekip edilmektedir.

Tallinde hiçbir korku eseri olmadığı söylenmekte ve hududda normal şartlar dahilinde hayatın devam ettiği ilâve edilmektedir.

Letonyaya teminat verildi

Riga 18 (A.A.) — Moskovadaki Letonya sefiri ile diğer devletlerin diplomatik mümessilleri, Sovyetler Bir-

liğinin Letonyaya karşı bitaraflık siyaseti takip edeceğine dair teminat almışlardır. Resmî Letonya ajansı, bu haberi verdikten sonra şunları ilâve etmektedir:

«Letonya makamlarının esasen memleketin hududlarına karşı yapılacak her türlü ihlâl teşebbüslerini mukavemetle karşılayacaklarına şüphe yoktur.»

Rus - Japon anlaşması

Avrupa vaziyetile hiç bir alâkası olmadığı bildiriliyor

Londra 18 (A.A.) — Rus - Japon anlaşması hakkında Tokiodan Reuter ajansına bildiriliyor:

Harbiye Nezaretinin selâhiyettar bir memuru, Rus - Japon anlaşmasının Avrupa vaziyeti ile hiç bir münasebeti olmadığını ve Japonya'nın şimdiki ihtilâfa müdahale etmek için hiç bir tasavvuru bulunmadığını bildirmiştir.

Japonya yalnız bu anlaşmanın iki memleket arasında askıda bulunan meselelerin hallini kolaylaştıracağını ümit eylemektedir.

İtalyanın yeni Londra sefiri

Roma 19 — Hariciye müsteşarı Giuseppe Bastianini, Londra sefirliğine tayin edilmiştir.

Bir otobüs bir tramvaya çarptı

Şoför Mehmedin idaresindeki 3102 plâka numaralı Şişli - Fatih otobüsü, bu sabah, Şehzadebaşından geçerken, vatman Saminin idaresindeki 89 sayılı tramvay arabasına çarpmıştır. Çarpışma neticesinde her iki araba hasara uğramışsa da insanca zayıat olmamıştır.

Ankarada hava hücumu tecrübesi

Dün yapılan ilk tecrübe muvaffakiyetle neticelendi

Ankara 18 (Telefonla) — Hava hücumlarına karşı ilk pasif korunma tecrübesi bugün yapılmış ve muvaffakiyetle neticelenmiştir. Saat 9,45 de verilen alarm işaretile tecrübeye başlanmış, halk büyük bir soğukkanlılıkla üzerine düşen vazifeyi yapmış, saat 10,10 da şehir üzerinde görünen tayyareler muhtelif yerleri bombardmana başlamışlardır.

Tecrübeye pasif korunma teşkilâtı vazifelerini mükemmelen yapmışlar. Başvekil B. Refik Saydam, Dahiliye Vekili Faik Özlak tecrübeyi sonuna kadar takip etmişlerdir. Hakem heyeti tecrübeye vazife alanları takdir etmiştir.

Meclisin dünkü içtimalı

Ankara, 18 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında toplanmıştır.

Celse açıldıktan sonra Kastamonu mebusu Hüsnü Akıksözün ve Trabzon mebusu Süleyman Sırrının vefat ettiklerini bildiren Başvekil tezkireleri okunmuş ve birer dakika sükût etmek suretile bu arkadaşların hatırası taziz edilmiştir.

İntihap mazbataları okunarak kabul edilen Edirne mebusu Temel Göksel ve İsparta mebusu Remzi Tinel tahlil edilmişlerdir.

Meclis, bazı azanın mezuniyetlerine ait riyaset divanı teklifini de kabul eylemiş ve bütçe encümeninin talebi üzerine ruznamesinde bulunan ve Millet Meclisi 939 yılı bütçesinde 35,000 liralık münakale yapılmasına ait kanunun müzakeresini müteakip içtimalı bırakmıştır.

Meclis, gelecek pazartesi günü toplanacaktır.

Muhtekirlere karşı

Muhtekirlerden 1500 liraya kadar para cezası alınacak, emlak ve malları da müsaderelere olunacaktır

Ankara 18 — Ticaret Vekâleti tarafından hazırlanan ihtikarla mücadele kanunu projesi tedkik edilmek üzere diğer vekâletlere de gönderilmiştir. Kanun projesi, 25 maddeden mürekkeptir. Kanunda muhtekirlere karşı ağır cezalar vardır. İhtikar yaptıkları anlaşılmalardan hapis cezasından başka 500 liradan 1500 liraya kadar para cezası alınacağı gibi emlak ve emvalleri de müsaderelere olunacaktır.

(Aksam: Fikrimizce, muhtekirlerden alınması düşünülen azami 1500 lira para cezası işledikleri cürme ve büyük muhtekirlerin elde etmek isteyecekleri kazanca nisbetle hafiftir. Herhalde hükûmetle Millet Meclisinin bu para cezasının nisbetini arttıracasına şüphe yoktur. Hapis cezası ile beraber para cezası da çok ağır olmalıdır ki, muhtekirler baş kaldırmaya cüret etmesin.)

Bu sabahki trenle gelenler

Yolcular neler anlatıyorlar?

Bu sabah 8,30 da gelen Konvansiyonel treni ile Berlin'den 7 İranlı talebe, 9,10 da gelen Sempion ekspresi ile de Erzincan mebusu Bay Ferid şehrimize muvasalat etmişlerdir. Bay Ferid, istasyonda bir muharririmize şunları söylemiştir:

« Yolculuğumuz çok normal şerait altında geçti. Fransadan başka diğer bütün memleketlerde sükûnet var. Yalnız Fransızlar harp halinde bulundukları için biraz fazla heyecanlı görünmektedirler. Ben, Londra'dan geliyorum. İngilizler, soğukkanlılıklarını asla kaybetmemişlerdir. »

Konvansiyonelden çıkan Bay Falih adında bir Türk genci de şunları anlatmaktadır:

« Seyahatimiz sekteye uğramadan devam etti. Almanyada ilk günlerde ümitsizlik vardı. Sovyet Rusyanın harbe müdahale etmesi, Almanyada büyük sevinçler uyandırdı. Almanyada gıda yoksulluğu şimdiden başlamıştır. »

Bay Falih Almanyada kimya, aralarında iki de bayan bulunan İranlı talebeler de tıp tahsil etmekte idiler. İranlı talebe buradan memleketlerine döneceklerdir.

Dahiliye Vekâleti emrine alınanlar

Ankara 18 — Emniyet umum müdür muavini B. Hulûsi Deyrimer, Kayseri emniyet müdürü B. Behcet vekâlet emrine alınmışlardır.

Kızılordu Polonyada bir çok yerleri işgal etti

Ruslar şimalden Vilnaya ceniuptan Macar hududuna vardılar. Sovyet tayyareleri 7 avcı, 3 bombardıman tayyaresini düşürdü

Moskova 18 (A.A.) — Kızılordu Genel kurmayı 17 eylül harekâtı hakkında aşağıdaki tebliği neşretmiştir: 17 eylül sabahı işçi ve köylü ordusu kıtaatı hududu bütün garp hattı boyunca, Letonya ile Sovyetler Birliği hududunu teşkil eden Garbi Davina'dan Sovyetler Birliği ile Romanya hududu olan Dinyester nehri arasında geçmiştir.

Polonya ordusunun hafif ileri karakolları ile ihtiyatlarını geri atarak 17 eylül akşamı garbi Beyaz Rusyada da Kuluboke şehri ile Parafianovo istasyonuna varmış ve Volojin şehri ile Nodoldecno demiryolu iltisak istasyonunu ele geçirmiştir.

Baranoviczi istikametinde Kızılordu kıtaatı Niemen nehrini zorlayarak Korelice, Mir, Polonecka'yı ve Paranoviczi demiryolu iltisak noktası ile Snov'u işgal etmiştir.

Ceniupta Garbi Ukraynada Sovyet kıtaatı Rowno, Dubno, Zbaraj, Tarnopol ve Kolonca'yı işgal etmişlerdir.

Sovyet hava kuvvetleri yedi Polonya avcı tayyaresini düşürmüştü ve üç Polonya bombardıman tayyaresini de yere inmeğe mecbur ederek mürettebatını tevkif eylemiştir.

Her tarafa halk Kızılordu kıtaatını sevinçle karşılamaktadır.

Bükreş 18 (A.A.) — Polonyada Zaleszczyki şehri bu sabah saat 8 buçukta Sovyet kıtaatı tarafından işgal edilmiştir.

Kızıl ordunun işgal ettiği yerler

Bükreş 18 (A.A.) — Sovyet radyosu

dün saat 21,40 ta Polonya ordusunun zayıf bir mukavemetle karşılaşan Kızılordunun Baranovicza'da şimendifer hattının iltisak noktasını ve Rovono, Dubno, Zbaraz şehirlerini işgal ettiğini bildirmiştir. Sovyet tayyareleri 7 Leh tayyaresi düşürmüştür.

Sovyet kıtaatı halka iyi muamele ediyor

Cernauti 18 (A.A.) — Emin bir Polonya membandan buraya gelen bir haber, Sovyetlerin Polonyadaki ileri hareketlerinin sayıyı dikkat bir safhasına işaret etmektedir:

phenin muhelif noktalarında Sovyet zabıtları Polonya kıtaatına. «— Size yardım etmeğe geliyoruz, ateş etmeyiniz. Birlikte Lwow'a yürüelim.» diye bağırıyorlardı.

Diğer cihetten Polonya umumi kargahına gelen haberler, Sovyet kitalarının Polonya ahalisine karşı hasmane hareketlerde bulunmadıklarını teyid etmektedirler.

Sovyetler Vilnayı işgal ettiler

Paris 19 — Sovyet kıtaatı dün gece saat 21 de Lehistan'da Vilna şehrini işgal etmişlerdir. Sovyet kıtaatı şehre girerken kurşun teati edilmiştir.

Letonyaya iltica eden Leh tayyareleri

Riga 19 Letonyaya iltica eden Leh tayyarelerinin adedi 82 yi bulmuştur. Bunların kısmı azami, Vilna tayyare mektebine aid silâhsız talim tayyareleridir.

Sovyetlerin müdahalesi ve İngiliz gazeteleri

İngiliz gazeteleri bu hâdisenin manalarını derinleştirmekte ileri gitmiyorlar

Londra 18 (A.A.) — Londra gazetelerinin büyük bir kısmı, Kızılordunun Polonyaya girmesini takbih etmekle beraber bu hâdisenin manasını derinleştirmekte ileri gitmemektedirler. Başka gazeteler Stalin'i tahrik eden sebepler hakkında muhtelif mütalâalar dermeyer etmektedirler.

Times ve Daily Telegraph gazeteleri Rus esrarının henüz katı bir şekilde halledilemediğini yazmaktadır.

Londra 18 (A.A.) — Sovyetler birliğinin Polonyaya müdahalesi hakkında tefsirlerde bulunan Ward Price şöyle yazmaktadır: «Sovyet hükûmeti ile Almanya arasındaki işbirliğinin Alman - Sovyet paktı mucibince iki memleket menfaatlerinin hima-

yesinden ileri geçeceğini kabul etmek beyhudedir. Herhalde Almanyanın cephedeki kitalarile Sovyet kara ve hava kuvvetlerinin tegriki mesai etmesini kabul etmediği muhakkaktır. Dünyanın herhangi bir köşesinde nazi kuvvetlerle Bolşevik kuvvetlerinin yanyana çarpışacaklarını tasavvur etmeğe imkân yoktur.

Alman ordusunda hizmet eden birçok eski komünistler arasında yapılacak Bolşeviklik propagandasının arzettiği tehlike büyüktür. Almanyâ hükûmeti, bu tehlikeyi göze alamaz. Almanyâ ile Sovyetler birliği arasındaki ittifak mukaddes değildir ve fiili bir sahaya intikal edemeyecek kadar tabiate mugayirdir. Çünkü bu ittifak her iki taraf için de felâketle neticelenebilir.»

Courageous tayyare gemisi nasıl batırıldı?

Londra 19 — Courageous namındaki İngiliz tayyare gemisinin bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılması hakkında şu tafsilat alınmıştır: Kurtarılanlardan birinin ifadesine göre tayyare gemisi iki torpil yemiştir ve 30 dakikada batmıştır. Courageous, süratle yana yattığı cihetle, topları kullanamamıştır. İngiliz torpido muhripleri tarafından kurtarılan 400 tayfa dün akşam İngiliz limanlarına çıkarılmıştır. Daha bir çok tayfalar, ticaret vapurları tarafından kurtarılmıştır.

Londra 18 (A.A.) — Amirallik makamı, «Courageous» tayyare gemisinin batışğını teessüfle bildirmektedir. Gemi, bir Alman tahtelbahiri tarafından torpillenerek batırılmıştır. İstihbarat Nezareti, bu geminin geçen ağustosta ihtiyat filoya alındığını ilâve etmektedir. Bu sebeple mü-

rettebatının adedi azaltılmıştı. Harbin başlangıcındanberi «Courageous» birçok hizmetlerde bulunmuştur. Ge-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Leh hükûmeti Bükreşten ayrıldı

Transilvanyada Slaniko şehrinde oturacak

Bükreş 19 — Bu sabah hususi bir tren Leh Cümhurreisi B. Mosiski ile Leh hükûmeti azasını hamil olarak buradan hareket etmiştir. Tren Transilvanya Alplarında kâin Slaniko sayfiye şehrine gitmektedir. Romanya hükûmeti B. Mosiski ile Leh hükûmeti erkânına burasını ikamet yeri olarak tayin etmiştir.

Hazmedilmez lokmalar

Bir adam farzediniz: «Küllü dahi-lün yenta!» diye aklına koymuş.

Bekçiler: «Yağma yok! Yedirme-yiz!» diye sopalara sarılmışlar.

Ama belkemiğine vuramıyorlar bir türlü. Zira, iştihali zat medhali kapamış, kapağı sırtını da dayamış. Elleri ve ağız serbes... Bir, iki, üç yuttu... Daha da sağa sola bakmıyor... Esasen öyle kolay kolay doyarak ha-zım uykusuna yatar cinsten olmadı-ğını önceden haber vermişti.

Bekçiler, kapı deliğinden bir kız-gın şiş sokup adamın sırtını dağla-mak, canını acıtmak, pisboğazlığa tövbe dedirtmek teşebbüsünde bulunuyorlar amma, kapı modern ve ter-tibatlı...

Delik delinmiyor, çatlak bulunmu-yor...

Öteden dolaşıp yutulanların yardı-mına gelmek de olamıyor. Yol uzak; ta filânca yerdeki pencereden girmeye yetişir merdiven yok.

Seslenip başkalarını göndermek?...

Odanın öte kapısından girebilecek-ler vardı amma, bekçiler acemilik edip onu da gocundurmuşlar... İsti-hali zat, kendisine bol yemekleri gös-tererek:

— Yarı yarıya... - diye uyuma tek-lifinde bulunmuşa benziyor.

Ufak ve ortanca kurbanlık kuzu-lar bekliyorlar.

Aralarında konuşuyorlar:

— Bizi de yiyecek mi yahu?

— Fena bakıyor... Dur şuna dişle-rimi, tırnaklarımı göstereyim... Bel-ki korkar...

— Hayır, mütebessim mütebessim, mültefit mültefit, ahab ahab mu-kabele etmek daha muvafıktır...

Orta Avrupaya yakın ve Baltığa mücavir olanlar hep bu endişede... acınacak halde...

Siyasi vaziyet deyince gözlerimin önünde böyle bir lavya canlanıyor. Fakat mesele yalnız cüssede değildir. Ne ufak afacanlar olur. Bir odada kapanıp sıkıştırılan minimini bir ke-di bile, vaziyetin başka çıkar yolu ol-madığını görünce kaplan kesilir.

Bir kere böyle bir manzara seyret-miştim: Eli sopalı adama, alelade bir kedi can havile ne saldırış saldırı-yordu. Neticede küçük mahlûk koca herifi tırnak içinde bıraktı; kendini kurtardı. Hasını kuduz aşısına git-meğe mecbur kaldı.

Tarih de buna benzer. Ne mücade-leler görmüştür. Termopil ve Sakarya iki ayrı devirde iki ayrı büyük birer hamaset nümuneleridir. Her küçük, aynı kuzulukta, aynı Çekoslovakya-lıkta değildir... Varşovayı kahraman-ca müdafaa eden Polonyadan daha pek yamanları zuhur edebilir. Um-madık taşlar baş yarar. Balkanlar, kedilerle de değil, kurtlarla doludur...

Orta Avrupanın hürriyetten ziyade tabiiyet hayatı çekmiş ve mukad-derata boyun eğmiş milletlerle Bal-kanların Makedonya bombası gibi (gibisi fazla) milletleri eş olamaz.

İrkların en muhariplerile, en ser-keşlerle dolu olan Balkanlar, eti ye-nir, yutulur, hazmedilir cinsten de-gildir. Öyle lokmalar vardır ki yeme-mesi, yemesinden evlâdır.

Cinsini tedkik etmeden her buldu-ğunu yut-mağa kalkmak, oburluk ve pisboğazlık illetinin de en âdisidir.

(Vâ - Nâ)

ŞEHİR HABERLERİ

İhtikârla mücadele
Kanun lâyihasına
ağır cezalar
kondu

Gıda maddeleri ve diğer havayıcı zaruriye fiyatlarında ihtikâra delâlet edecek bir değişiklik görüldüğü tak-dirde hükûmetin alacağı tedbirler ve yapacağı müdahaleler hakkındaki kanun lâyihasının hazırlandığına da-ir şehrimizin alâkadar mahafiline malûmat gelmiştir.

Verilen malûmata göre bugünler-de Büyük Millet Meclisinde müzake-re edilecek lâyiha göre ihtikâr ya-panlara 500 liradan 1500 liraya kadar derhal tahsil edilmek üzere para ce-zası verilecek ve bazı ahval ve şartlar dairesinde de muhtekirin malına el konularak satılacak, satış bedeli ha-zineye irad kaydedilecektir.

Ticaret odasında dünkü
toplantı

İstanbul ticaret odası idare heyetinin seçtiği ihtikâr ile mücadele komisyonu dün öğleden sonra ilk içtimasını yapmış ve 17 ye kadar müzakerelerine devam etmiş-tir. Dünkü toplantısında, bazı müesseseler-in vaziyetleri görülmüştür. İhtikâr komisyonu, bilhassa fayans ve dinamo fiatlarının çok yükseldiğini tesbit etmiş-tir. Dün, bu müesseseler hakkında uzun görüşmeler yapılmış ve netice bir raporla vilâyete bildirilmiştir.

Müteakib içtimalarda da cam ve kâğıd işi görülmüştür. Diğer taraftan, ticaret odası, ihtikârla mücadele kanunu çıkın-cıya kadar, şehrimizdeki her nevi mal stoklarını tesbit etmiştir.

Hukuk mahkemeleri

İkisi tekrar adliye dairesine
nakledildi

Yeni müferrit hâkimli mahkeme-lerin teşkili üzerine şimdiki adliye binasının darlığı yüzünden on hukuk mahkemesi tapu dairesinin alt katı-na nakledilmişti.

Şimdiye kadar yapılan tecrübe ne-ticesinde on mahkemenin o binada serbesce çalışmasına imkân görüle-medüğünden bunlardan üçüncü ve dokuzuncu hukuk mahkemeleri tek-rar şimdiki adliye binasına getiril-mişlerdir.

Diğer taraftan eski Şûrayı devlet binasındaki tetkikler devam etmek-tedir. Tetkik neticesinde binanın ad-liyeye elverişli olduğu hakkında rap-or verildiği takdirde tapu dairesin-deki hukuk mahkemelerinin oraya nakli düşünülmektedir.

İşaret memurları için birer
istinat mevkii yaptırılacak

Yollarda vesaiti nakliyyeye işaret ve-ren polis memurlarının işaret verdik-leri noktalarla birer istinat mevkii yapılması kararlaştırılmıştır. Bu işa-ret yerleri, yerden yüksek bir seviye-de bulunacak ve etrafı çinko ile örtü-lecektir. Memurların hava tesirlerin-den masun kalmaları için yazın bir güneşlik, kışın da birer muşamba ko-nacaktır. Bu manialar, işaret mevkii-nin fevkinde bulunacaktır. Bu mani-aların münuneleri Belediye atelyesin-de yapılmaktadır.

Karilerimizin
şikâyetleriPendikten kız mektebi
kaldırılmamalıdır

Pendikte muhtelit orta oku-lunda okuyan kız kısmının Göz-tepeye nakledileceği müdürîyet tarafından alâkadarlara bildiril-miştir. Halbuki mektebin yüz küsur kız talebesi vardır. Bunla-rın çoğu Pendikte oturur ve fa-kir ailelerin evlâtlarıdır. Her gün Göztepeye gidip gelmeleri müşkül olacağından bu kararın değiştirilmesini Pendikteki tale-be velileri rica etmektedir.

Küçük haberler:

★ Beyoğlunda Tozkoparanda bir müte-ahhidin inşaat yerinde bekçilik eden Ha-lil, oraya toplaşan çocukları korkutup da-ğıtmak üzere taş atmış, bu taş Jan adın-da bir çocuğun başına isabetle yaralamış-tır. Jan tedavi altına alınmış, bekçi ya-kalanmıştır.

★ Şehrinde oturan Nuri ile kar-deşi Nuri dün gece çok sarhoş olup bağırıp çağırıldıklarından ve birbirlerini döğdükle-rinden yakalanarak mahkemeye veril-mişlerdir.

★ Evvelki gece yarısı Yenimahalleden Taksime hareket eden şoför İsmailin ida-resindeki otobüs ile Tarabyadan Büyükdereye ilerlemekte olan Armanakın kullan-dığı hususi otomobil çarpmış, otomobil hasara uğramıştır.

★ Belediye iktisad müdürlüğü, lokanta, birahane ve emsali yerlerin tarifelerini yeniden tanzim ederek dağıtmıştır. Tari-felerin haricinde fiat istiyen müessese sa-hiplerinin derhal polise bildirilmesi alâ-kadara tamim edilmiştir.

★ Duvarcı Nuri isminde biri, Şişlide Sa-manyolu sokağında bir inşaatla çalışmak-ta iken bastığı kalasın kırılması ile üç metre yükseklikten düşmüş, ehemmiyetli su-rette yaralandığından polis tarafından te-davi altına alınmıştır.

★ Aksarayda oturan Sahak ile kayın pe-deri Agop ailevi bir meseleden dolayı birbirleriyle kavga etmişler, Agop, eline geçirdiği bir bıçakla damadını yaralamıştır. İşe el koyan polis, yaralı damadı tedavi altına almış, carih kayın peder de ya-kalanarak hakkında takibata girilmiştir.

★ Samsun vapuru, yarın Köstenceye müteveccihen limanımızdan ayrılacaktır. Samsun, ikinci göçmen partisini memle-ketimize getirecektir.

★ Belediye, tramvay durak yerlerinin çirkinliğine nihayet vermek üzere bu gibi sahalarda birer yeşillik inşa ettirmeğe karar vermiştir.

★ Şişlide son istasyon mevkiinde bulu-nan apothene kaldırılmıştır. Eski apothene-nin yeri bir yeşillik olacaktır. Bu ci-varda da bir yeraltı apothenesi daha ya-pılacaktır.

★ Sultanahmedde misafir olarak evine gittiği arkadaş Hâşimenin kol saatini ça-lan Halide adındaki genç kız dün Sul-tanahmed birinci sulh ceza mahkemesin-de muhakeme edilmiş, suçlu sabit olduğun-dan bir ay hapse mahkûm olmuştur.

★ Üsküdar'da Karacaahmed mezarlığı karşısındaki sahada eskiden kalma bir ta-kim mezar taşları vardır. Bu mezar taşla-rının bu sahadan kaldırılarak burasının satılık bir arsa haline getirilmesi muvafık görülmüştür. Bu saha kısmen yola ifrağ edilecek, kısmen de bina inşa edilmek üzere satılacaktır.

Bundan başka Üsküdar'da Paşakapısına sapacak yoldaki tramvay kavisi çok dar olduğundan bu kavisi de genişletilecektir.

★ Sular idaresine aid barem cetvelleri-ni tasdik ettirmek üzere Ankara'ya giden sular müdürü B. Ziya şehrimize dönmüş-tür.

★ Çöpçülük işlerinde çalışmak üzere temizlik kadrosuna alınan kadın amele-ye erkek amele-ye mahsus elbise giydirildiği görülmüştür. Belediye reisliği bu kıyafeti doğru bulmamıştır. Kadın amele-ye tulum şeklinde hususi bir nevi elbise giydirile-cektir.

İmar plânı

Belediye imar
işine devam
edecek

Belediyenin imar plânına göre şeh-rimizde yapacağı imar hareketleri-nin vaziyetin inkişafına kadar tehir edileceği şayi olmuştu. Salâhiyettar Belediye erkânından bir zat imar plânının hiçbir sebeple tehir edilemi-yeceğini söylemiştir.

İmar plânında ilk iş olarak kabul edilen Eminönü ile Unkapanı arasın-daki saha açılacaktır.

Ancak son zamanlarda açılan mü-nakasalara talip çıkmamaktadır.

Deniz harp sigorta primleri
düşürüldü

Beynelmîl sigorta birliği, deniz harp sigorta primlerini yeniden dü-şürmüştür. Buna göre, Akdeniz ve Atlas denizine gidecek vapurlara yüklenen mallar için harp sigorta primleri yüzde yedi buçuk, Hollanda, İsveç gidecek vapurlar için yüzde beş, Ege denizine gidecek vapurlar için yüzde iki ve Karadenize çıkacak vapurlar için de yüzde birdir.

Paristeki talebelerimiz

Haber alındığına göre, Paris üni-versite ve mekteplerinde tahsilde bu-lunan ve yaz tatili münasebetle memleketi gelmiş olan talebemiz harp vaziyeti dolayısıyla Fransaya av-det etmemeleri daha muvafık olaca-ğı Paris büyük elçiliğimizden bildiril-miştir.

Kantarcılar cinayeti

İdam cezası istendi, ancak
hafifletici sebepler olduğu
söylendi

Kantarcılarda hırsızlık maksadile girdiği sabun fabrikasında fabrika bekçisi Şevkiyi kaynar sabun kazanına atarak öldürmekten maznun Mansurun muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Bu celsede müddeiumumi iddiana-mesini okuyarak Mansurun hırsızlık suçunu gizlemek için adam öldürdü-ğü sabit olduğundan Türk ceza ka-nununun 450 inci maddesine tevfi-kan idam cezasına carptırılmasını, ancak suçu işlediği zaman yirmi bir yaşını ikmal etmemiş olduğundan bu cihetin maznun hakkında ceza-yı hafifletici sebep olarak göz önünde tu-tulmasını istemiştir. Maznunun mü-dafaasını hazırlaması için muhake-me başka güne bırakılmıştır.

Belediye iktisad müdürü geldi

Bir müddettenberi Ankara'da bulu-nan Belediye iktisad müdürü B. Saf-fet şehrimize gelmiştir. B. affet An-karada İstanbul iktisadi işleri et-rafında Vekâletle temas etmiş ve ba-zı talimat almıştır.

Bundan başka devlet ziraat kuru-mile Belediyenin iştirakile tesis edilecek süt fabrikasının şartname ve mukavelenamesi etrafında da görüş-müştür. Belediye ile devlet ziraat ku-rumunun iştirak hisselerinin miktarı hakkında muhabere cereyan edecek-tir.

Bugünün aşk mekt

Mavi gözlerini süzerek derin içini çekti, çantasından çıkardırda bükülmüş yeşil kâğıdı itina açarken arkadaşına döndü:

— Ne güzel mektup!.. Okurken sanım askere yazılacağı geliyor.

— Kimin mektubu?..

— Naimden geldi. Yeni nişan dan. Okuyayım da dinle.

Titrek sesle okumağa başladı:

«Çelik bakışlı Neclâcığım!..

hatırladıkça beynimde bomba ş

şekleri çakıyor. Zaten seni üdşün

diğim bir an yok... Şu halde, kafai

îçi daimi bir harp sahasından fa

sız. Sevimli hayalin, sanki barut

manlarına bürünmüş karanlık uf

lardan beliren bir sulh perisi gibi

an gözlerimde titriyor. Geceler

hep senin rüyaların dolduruyor. A

hasret kâbusları altında inlerli

kulaklarımda daima senin tatlı se

çinliyor, cephe muhasarasında kıv

nurken imdad tayyarelerinin perva

uğultularını duyan bir muha

neşesile birdenbire seviniyorum.

Bütün varlığım senin hayalinin

rafında, bir bombardıman tayyare

nin çelik pervanesi gibi dönüyor. B

zhan sisli ufuklarda kanad çırpan b

hava filosu gibi sonsuzluklara doğ

yükseliyorum. Bazan şerapnel çar

mış bir çelik kanad parçası gibi

duğum yere yığılıp kahyorum.

Göztepedeki köşkün bahçesinde s

ni düşünüp derin derin içimi çeker

neler hatırlıyorum, gönüm nele

istiyor bilsen?.. Beynimde bir ga

bombası patlasa; senin hayalin e

keskin bir zehirli gaz gibi o bomba

dan dağılıp etrafımı sarsa. Ben om

lâtif bir esans kokusu gibi tatlı tatlı

emsem, ciğerlerimin en derin köşele

rini kadar indirsem ve... Daha iler

sine düşünüyorum. Tam bu tatlı

hulyaya daldığım sırada sezlongu-

mun başı ucunda sanki bir batarya

top birden ateş ediyor, kızıl alev şim

şekleri arasından yeşil gözlerinin lâ

tif süzülüşü beliriyor.

Mızrak kirpikli Neclâcığım!.. «Sen

bugün benim nazarımda bir insan

değilsin... Yukarıda da yazdığım gi

beynimin iki, top, tayyare bombardı-

manları altında harap olmuş bir

cephe; sen de, barut dumanları, top

alevleri arasından gülümseyen bir

sulh perisisin... Köprüde ayrılrken

gözlerime dökilen uzun, kirpiklerin,

birer mızrak gibi kalbime gömüldü.

Bahçede, gül fidanlarının altında sez-

longa uzanınca gözlerim kararıyor.

Mızrak kirpiklerin kalbimi sıziyatıyor

Sedyeye uzatılmış bir yaralı gibi el-

lerimi açıp sevimli hayalinden imdad

bekliyorum...

Mektup; «Neclâcığım; kızılı bir top

mermisinden daha kızgın buselerim-

le sözü kesiyorun.» cümlesile bitiy-

yordu. Genç kız kâğıdı tekrar itina

ile katlayıp çantasına yerleştirirken

arkadaşına sordu:

— Nasıl?.. Güzel değil mi?..

— Aman pek enfes kardeşim. İn-

san bunu okurken kendini cephe-

geçen bir aşk romanı kahramanı sa-

nıyor. Hele şunu bir daha oku...

Ben Haydarpaşaya çıkarken onlar

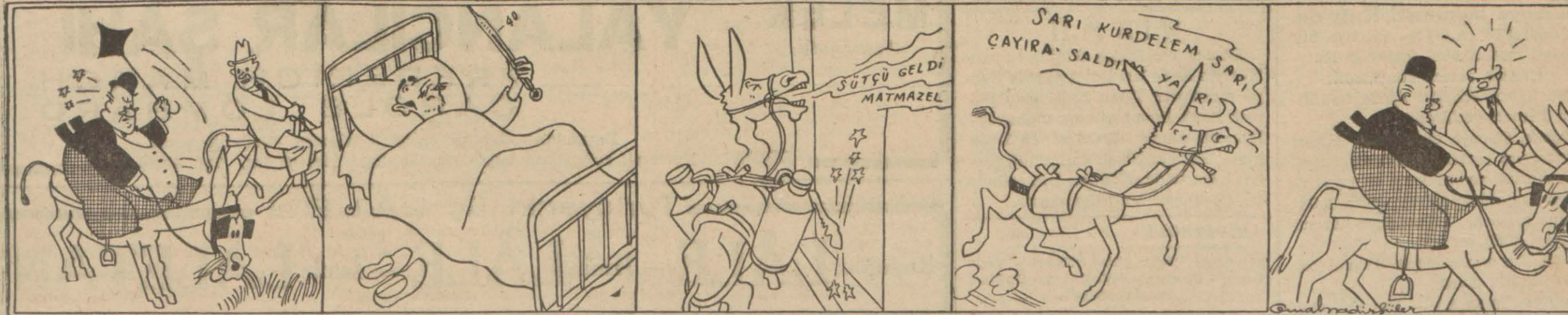
tekrar okumağa başladılar.

Cemal Refik

Karadenizde bir torpil
görüldü

Karadenizde Yeros feneri açıkla-rında bir torpil görülmüştür. Liman reisliği, keyfiyeti Karadenize sefer yapacak gemilere bildirmiştir.

Bay Amcaya göre!...

— Birak hayvancağız nefsinin kör-letsin bay Amca!... Eşekse onun da canı var!... Hem eşek deyip hor gör-mel!...

... Yugoslavyada sütçünün biri has-talanmış, müşterilerine süt dağıta-maz olmuş da...

... Onun yerine eşiği kapı kapı do-laşıp sütleri müşterilere dağıtıyo-muş!...

... İş bitince de güle oynaya gene evine dönüyormuş!...

... Bak dünyada ne akıllı, ne muh-terem eşekler var!...

B. A. — Hayır, ne namuslu müste-riler var!...

Polonya Reiscümhuru Leh topraklarını terketti

Milletine bir beyanname neşrederek mücadelenin durmıyacağını bildirdi

(Baş tarafta 1 nci sahifede)

Lemberg - Wlodzimierz - Brest - Bialystok hattı üzerinde bulunmakta ve bu suretle Polonyanın en büyük kısmını işgal etmektedir.

Cephenin arkasında eski Polonya ordusunun dağılmış müfrezeleri kalmaktadır. Bunlar bazı mahallerde imha ve esir edilmişlerdir. Bu grupların en büyüğü - ki bütün Polonya ordusunun dörtte biridir - Bzura ile Vistül arasında Wyszogrod'un batı cenubunda muhasara edilmiştir ve dündenberi inhilâl etmektedir.

Çevrilmiş olan Varşova dün radyo ile Alman Başkumandanlığından bir delegesinin kabulünü istemiş ve Başkumandanlık da bu talebi kabul etmiştir. Fakat gece yarısına kadar hiç bir delege gelmedi.

Alman tayyareleri Wyszogrod'da çevrilmiş olan Polonya kuvvetlerine muvaffakiyetle taarruz etmiştir. Cephe de artık Leh tayyaresi görülmemiştir. Alman hava ordusu bu suretle doğudaki vazifesinin esaslı kısmını ifa etmiş, müteaddid hava birlikleriyle hava müdafaa topları tahsis edilmiştir. Bunlar başka bir vazifinin ifasına amade bulunmaktadır.

Polonya Hükümet erkânı Romanyada

Bükreş 18 (A.A.) — (D. N. B.): Polonya hükümeti erkânı, bugün Polonya - Romanya hududunu geçmiştir. Polonya Reiscümhuru Moscicki ile hükümet azası ögleden sonra hususi trenle Czernovitz'den hareket etmişlerdir. B. Moscicki ile ailesi ve Polonya hükümeti azası şarki Karpatlarda bir su şehri olan ve kral ailesinin yazlık bir ikametgâhı bulunan Bikoza, mareşal Smigly Rydz ise Kraiova gidecektir.

Polonya Reiscümhurunun beyannamesi

Kossow 18 (A.A.) — (Polonya-Romanya hududu civarında bir Polonya şehri): 17 Eylül tarihinde Polonya Reiscümhuru B. Moscicki, Polonya milletine hitaben aşağıdaki hitabeyi neşretmiştir:

Ordumuz misli görülmemiş bir cesaretle düşmanla mücadele ediyor ve Alman kuvvetlerinin hemen heyeti mecmuasının büyük faikiyetine karşı, harbin başlangıcından bugüne kadar dayanyorken, şark komşumuz, meriyette bulunan muahedeleri ve bütün ahlâk prensiplerini çiğniyerek Polonya arazisini istilâ etmiştir. Memleketimizin aynı zamanda hem garpten hem şarktan istilâsı tarihimize ilk defa vakı olan bir hadise değildir.

İngilterenin ve Fransanın müttefiki bulunan Polonya haksızlığa karşı hak için, barbarlığa karşı iman ve medeniyet için dünyada zulüm ve size karşı, cebir için mücadele etmektedir. Polonya bu mücadelede muzaffer çıkacaktır. Buna karşı sarsılmaz bir imanımız vardır.

Vatandaşlar, Bu geçici felâketten Cümhuriyeti temsil eden ve meşru kuvveti temsil eyleyen müesseselerimizi kurtarmak icab ediyor. Bunun için kalbim kederle dolu olarak Reiscümhurun ve Devlet yüksek makamlarının merkezini, tam hükümdarlığın serbes surette ikerasını mümkün kılacak gerait ve Cümhuriyetin menfaatlerini siyaset imkânlarını fail bulunan bir yere neklemeğe karar verdim.

Vatandaşlar, En çetin imtihanlara rağmen bütün dünyanın hayranlığını celbeden kalb yükseklğini, ruh sağlamlığını, şeref ve haysiyetimizi şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de muhafaza edeceğimizden eminim. Bugün her birimiz en güç şartlar içinde milletin şerefine müteyakkız olmak vazifesi düşmektedir. Kudreti ilâhiye hakkımızda adaleti yerine getirecektir.

Polonya hükümeti Kutu'de

Londra 18 (A.A.) — Polonya hükümeti muvakkaten yerleştiği Kutu'de vazifesine devam etmektedir.

Bu haber, Polonya ajansı tarafından Reuters'e verilmiştir.

Ajans, Polonya ordusunun, Alman mütearrızı karşı, bu mütearrızın 70 fırka fazlası ve bire karşı on tayyaresi ve motörlü kışaattının kahir faikiyetine rağmen, mücadeleye devam ettiğini bildiriyor ve:

«Lehler mukavemete devam edecektir» diyor.

Bükreş 18 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

17 Eylül günü Polonya hadiselerinin hususi şerait dahilinde cereyan

etmesi ve Polonya hükümetinin devlet reisi ve nazırları için Romanya hükümetinden melce istemesi ve bunların Romanya topraklarına iltica eylemekte bulunması, Romanyaya şimdiki muharipere karşı aynı mülak bitaraflık hattı hareketinin takibi lüzumunu göstermiştir. Hükümet bütün vatanperverliğiyle memleket hududlarının müdafasına nezaret etmekte devam eyliyecektir.

250 Leh tayyaresi Romanyaya gitmiş

Bükreş 18 (A.A.) — D. N. B. ajansına göre, bu sabah Czernduit'e 250 Leh tayyaresi gelmiştir. Bu 250 tayyare askeri tayyarelerin en büyük kısmını teşkil etmektedir.

Rigada tevkif edilen Leh tayyarecileri

Riga 18 (A.A.) — Dounaburgdan bildirildiğine göre, 20 Leh tayyaresi Dounaburg civarında karaya inmiş ve tevkif edilmiştir.

Varşovanın teslimi hakkındaki ultimatom

Cernauti 18 (A.A.) — Varşovanın teslimi hakkındaki Alman ultimatomunun müddeti bu sabah saat üçte hitam bulmuştur. Polonya hükümet merkezi bu ultimatomu cevap vermemiştir. Fakat Almanların şehri yere sermek hususundaki tehditlerini tatbika başlayıp başlamadıkları henüz malûm değildir.

Londra 18 — Polonya mahafilinin bildirdiğine göre Almanlar Polonyada harbin iptidasındanberi 280 tayyare kaybetmişlerdir.

Polonya hükümetinin bir beyannamesi

Londra 18 (A.A.) — İtimada sayan bir menbada bildirildiğine göre, Polonya hükümeti, Polonya arazisinde kâin Kutu'dedir. Polonya hükümeti, neşrettiği bir beyannamede Polonya ordusunun harbetmekte olduğunu ve Alman kuvvetinin aded itibarile ezici faikiyetine rağmen muharebeye devam edeceğini bildirmektedir.

Polonya Cümhurreisinin B. Rooseveltte bir telgrafı

Bükreş 18 (A.A.) — Polonyadaki Alman tayyarelerinin bu son günlerde her türlü askeri hedeften mahrum olan şehir ve kasabaları kasden metodik bir surette bomardıman etmiş oldukları Polonya Reiscümhuru B. Moscicki tarafından, Bükreşteki Amerika sefiri vasıtasile Amerika Reiscümhuru B. Rooseveltte telgrafla bildirilmiştir.

Bu telgrafta bin kadar sivilin telef olmuş veya yaralanmış olduğu ilâve edilmektedir.

Gdynia civarındaki muharebeler

Berlin 18 (A.A.) — Berlin radyosunun bildirdiğine göre, Baltıktaki deniz kuvvetleri Gdynia ve Hella mın takalarını müdafaa eden son Polonyalılarla muvaffakiyetli muharebeler yapmışlardır.

Bir Polonya tahtelbahiri İsveçe iltica etti

Stokholm 18 (A.A.) — Hasara uğramış olan bir Polonya tahtelbahiri Landsort yakınında İsveç kara sularına gelmiştir. Gerek tahtelbahir, gerek mürettebatı tevkif edilmiştir.

NİKÂH

Alaçam eşrafından Tütün tüccarı Hüseyin Akan kızı İsmet Akanla Konuya eşrafından İhsan Erdal oğlu Sümer Bank inşaat yüksek mühendislerinden Ahmet Erdal'ın 16/9/39 günü Beyoğlu Nikâh dairesinde aileleri huzurunda nikâhları icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler dileriz.

TIYATROLAR

Muammer Büyük Oktay jübilesi - Naşid Özcan - Bu gece - Beşiktaş Suad Parkta - Zengin varyete.

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek - Bu gece Suadiye Şenyoğda - DONANMA GECESİ - Yarın gece Bakırköy Mütiyadı - BEŞTE GELEN

Bir tahtelbahir Courageous tayyare gemisini batırdı

(Baş tarafta 1 nci sahifede)

mi, vapurları Alman tahtelbahirlerinin taarruzlarına karşı muhafaza etmekte idi.

«Courageous» ün sağ kalan mürettebatı limana dönmekte olan torpido muhripleri ve ticaret gemileri tarafından kurtarılmıştır. Muhripler derhal tahtelbahire hücum etmişlerdir. Tahtelbahirin tahrip edildiği zannedilmektedir.

«Courageous», bu tip gemilerin en eskilerinden biri idi. Gemi 1917 de kruvazör olarak inşa edilmiş, fakat harpten sonra tayyare gemisi şekline konulmuştu. Sağ kalanların isimleri belli olur olmaz, neşredilecektir.

[Batan Courageous tayyare gemisinin hacmi 22.500 ton, sürati saatte 31.5 mil. 48 tayyare alabilirdi. Tayyarecilerle birlikte mürettebatı 1216 kişiye baliğ oluyordu. 16 adet 12 lik ve 22 hafif topla mücehhezdi. Courageous evvelâ kruvazör olmak üzere tezgâha konmuş, sonra tayyare gemisi haline ifrag edilmişti.]

İngiliz donanmasında diğer tayyare gemileri şunlardır: 22.450 ton hacminde 31 mil süratli Furious, 22.600 ton hacminde 24 mil süratli Eagle, 10.850 ton hacminde 25 mil süratli Hermis, batan geminin eşi Glorious, 22.000 ton hacminde 30 mil süratli Ark Royal. Bunlardan başka diğer 4 tayyare gemisi daha yapılmaktadır.]

Garp cephesinde

Paris 18 (A.A.) — 18/9 sabah tebliği:

Gece bütün cephe de sakin geçmiş, yalnız temas kıtaları arasında mevzii bir faaliyet kaydedilmiştir.

Paris 18 (A.A.) — 18 Eylül akşam tarihli Fransız tebliği:

Cephenin muhtelif noktalarında, bilhassa Sarbrücken'in cenup mın takasında topçu faaliyeti olmuştur.

Deniz kuvvetlerimiz bir denizaltı gemisine muvaffakiyetli bir hücum yapmıştır.

Londra 18 — Fransızlar Sarrebruck ve Sarrelouis'yi bombardıman etmişlerdir. Fransız tayyarelerinin Alman tayyarelerine faik olduğunu tecrübeler göstermiştir. Fransızlar, Almanların Polonyadaki taktikğini, yani piyadeyi tayyare ile himaye tarzını takib ediyorlar.

Paris 18 (A.A.) — Havas: Son 24 saat zarfında Fransız cephesinin heyeti umumiyesi üzerindeki vaziyet çok daha sakin bir hal almaktadır.

İki taraftan vakit vakit ateş açılmakta ve iki taraf topçusu, cephe gerisini hakiki surette dövmekten ziyade taciz ateşile iktifa eylemektedir.

Bu suretle dün gündüz ve gece Roen - Mozel cephesindeki vaziyet, iki tarafın yalnız nehirle ayırdığı Ren cephesi üzerinde muhasamatın başlangıcındanberi teessüs eden vaziyete oldukça benzemektedir.

Alman tebliği

Berlin 18 (A.A.) — Resmi tebliği: Batı cephesinde, ehemmiyetli hiç bir faaliyet olmamıştır.

Sarbruk yakınında bir Alman aveli tayyaresi bir Fransız tayyaresi düşürmüştür. Alman arazisi üzerine hiç bir hava hücumu vaki olmamıştır.

MEVLÜD

Adana Çırcır fabrikasında bir kazaya kurban giden oğlum Alâeddinin aziz ruhuna ithaf edilmek üzere, senâi devriyesine müsadir 23 Eylül Cumaretsi günü saat ikide Kadıköy, Moda caddesi Caferaga camiinde Mevlûdu okunacaktır. Merhumu sevenlerin bu dini merasime iştirak buyurmalarını rica ederim.

Annesi: REFİA

Alman - Rus kıtaları Brestlitovsk'ta birleştiler

(Baş tarafta 1 inci sahifede)

ler takib etmemektedir. Bilâkis, bu kışaattın vazife ve hedefleri Polonyada Leh devletinin inhilâlile ortadan kalkmış olan nizamın ve barışın tekrar tesisi ve Leh milletine millî mevcudiyetinin şartlarını eyinden tanzim için yardım edilmesidir.

Londra 18 (A.A.) — (Reuter): Danimarka matbuatı şimdiki ihtilâf hakkında muhtelif şayialar kaydedilmektedir. Politiken gazetesi şu satırları yazıyor:

«Bugün Alman ve Sovyet askeri şefleri, Polonyanın nasıl taksim edileceğini kararlaştırmak ve yeni Sovyet - Alman hududunu tesbit etmek için Brestlitovsk'ta mühim bir içtima yapacaklardır.»

Alman gazeteleri Sovyet Rusyanın yeni hududuna dair haritalar neşrediyorlar

Amsterdam 18 (A.A.) — Almanya da intişar eden gazetelerin bu sabahki nüshaları, Sovyet Rusyanın yeni hudut hattını, Kızıldudunun ileri hareketi neticesinde meydana gelecek olan hududu çizmektedirler. Amsterdam'daki müşahitler, bazı Alman gazetelerinin halihazırda Alman işgali altında bulunan bazı araziye Sovyet Rusya hududu dahiline sokmalarından dolayı hayret izhar etmektedirler. Ezcümle Dusseldorfer Nachrichten, her ikisi de Alman işgali altında bulunan Grodno ve Bialysto-

kun Vilnonun ve civarındaki petrol mın takasının Sovyet Rusya tarafından ilhak edileceğini tahmin etmektedir.

Bu gazete, Rus tevessütünün ceni-ba doğru daha uzaklara gidebileceğini ve Lubline varabileceğini ilâve etmektedir.

Hiç şüphesiz Alman makamatının rıza ve muvafakati ile neşredilmiş olan bu malûmata göre, Sovyet Rusya ile Almanya arasında Rusyanın Vilnoya kadar varacak ve Grodno, Bialystok'dan ve Lublinin biraz şarkından geçecek surette Polonya arazisini işgal etmesine müsaade eden bir itilâf mevcuttur.

Boryslaw'ın etrafında petrol mın takası hakkında hiçbir şey söylenmemektedir.

Amerika delegesi Sovyet kıtaları ile temasa geçti

Cernauti 18 (A.A.) — Saat 14 de Kodale - Coortko yoluna Dniestr nehri üzerinden atılan bir köprü vasıtasile, Amerika delegesi Sovyet kışaattı ile temasa geçmiştir. Bu görüşmelerin neticesi hakkında bir malûmat alınamamıştır.

Polonya - Romanya hududu şimdi Romanya tarafından kapanmıştır. Hususi bir müsaade olmadıkça bu hududa yedi kilometreden daha çok yaklaşmak mümkün değildir ve hududun üç kilometre içerisinde çok sıkı bir kışaat kordonu tesis edilmiştir.

Ankara Borsası

18 Eylül 1939

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk Borcu I.	19.—
" " II.	19.—
" " JTY	19.—
Ergani	19.—
Bomonti	8.70

PARA ve ÇEKLER

Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	130.3475
Paris	100 Frank	2.9775
Milano	100 Lire	—
Cenevre	100 İsviçre Fr.	29.6875
Amsterdam	100 Florin	69.405
Berlin	100 Rayşmark	—
Brüksel	100 Belga	22.49
Atina	100 Drahmi	—
Sofya	100 Leva	—
Prag	100 Çekoslovak Kr	—
Madrid	100 Peseta	—
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengo	—
Bükreş	100 Ley	—
Belgrad	100 Dinar	—
Yokohama	100 Yen	—
Stokholm	100 İsveç Fr.	31.19
Moskova	100 Ruble	—

ALENİ TEŞEKKÜR

Sümer Bank muhasebe muavini bay Feridun Türsan'ın mahdumu torunum Tonguç Türsan'ın sünnet ameliyesini kendisine mahsus bir hazakatı tıbbiye ile icra eden sünnetçi bay Emin Fidan'a teşekküratının gazetenizde ıblâğını rica ederim.

İlâncılık Ş. Müessislerinden
Necdetdin Cete

Yalnız şaheserler gösteren:

L Â L E

Bu Perşembeden itibaren dünyanın en kudretli aristı

BETTE DAVIS'in

yarattığı, günahkâr kadınların acı hayatlarını ve dinmez ızdıraplarını yaşattığı büyük hayat faciası...

DAMGALI Kadınlar

Numaralı koltuklar ve locaları bugünden alınabilir. Tel: 43595

Yarın akşam
MELEK

Sinemasında

2 büyük yıldızın tamamen renkli büyük komedisi
YALANCILAR ŞAHİ

FREDERICH MARCH
CAROLE LOMBARD

Dayanılmaz derecede eğlenceli sahneler - Nefis bir mevzu

DIKKAT: Numaralı koltukların bugünden alınması rica olunur. Tel: 40868

Türkiyenin üç L Â L E'si

Beyoğlu **LÂLE** — İzmir **LÂLE** — İzmir **LÂLETAN**

İsanbulda eşsiz programlarıyla şöhet kazanan, gösterdiği nadide filimlerle erafi sarsan LÂLE'nin müstesna şaheserlerini İzmir'de LÂLE ve LÂLETAN sinemalarında göreceksiniz.

Türkçeye yeni giren bir kelime

SÜRPİZ

Sürpriz kelimesi arada sırada İstanbul salonlarında kullanılırdı. Son siyasi hadiseler dolayısıyla Türkçeye âdetâ resmen girdi.

B. Yunus Nadi, dünkü başmakalesinde, bu sözü şöyle anlatıyor:

— Fransızca aslı «surprise» olan bu kelime, hatır ve hayalde yokken olup biten, hiç beklenmediği bir sırada birdenbire karşımıza çıkıveren hadiseler için kullanılır. Türkçe tam karşılığı bulunmadığı ve bulunsu bile belki sürprizin mânâsını iyice veremeyeceği için zaten az çok enterasyonal bir mahiyet de almış gibi olan kelimeyi biz de aynen alıp kullanmaktayız.

Fransızlar, sürpriz kelimesini şu mevâkilerde kullanıyorlar:

§ Bir kaleyi sürprizle almak.

§ Bir düşman kolunun sürprizine düşmek.

Bu makamda Türkçede «baskın» kelimesi vardır. Binaenaleyh, kelimenin bu tarzda kullanılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

§ A... Siz misiniz? Ne güzel sürpriz!

§ Birçok hadiseleri ve sürprizleri ihtiva eden bir melodram.

§ Kalbimizi heyecanlandıran sürprizler...

§ Bu mektup beni garib bir sürprize sevketti.

Sonuncu da «hayret» kelimesiyle ifade edilebiliyor. Fakat ondan evvelki üç vaz-

ette Türkçenin hakikaten bu sürpriz sözüne ihtiyacı var.

§ Bir sürprizle imza koparmak.

«Gafil avlayıp» mânâsına olduğu için, ihtiyaç yok.

§ Sürprize uğradım diye itiraf etmek, yakayı ele vermemekten bile daha şerefli.

Keza, «gafil avlandım» suretinde tercüme olunur.

İçinden zilli bebek tarzında oyuncaklar fırlayan kutulara, kolonya vesaire sikan çocuk tabancalarına, hileli tabakalara vesaire de Fransızlar sürpriz diyorlar.

Bu tarzda oyuncaklara kurunuvüstada pek ziyade merak vardı. Aynı merak, on sekizinci asıra kadar devam etmiştir. Şatolarda, bir yerine basar basmaz insanın üzerine su boşaltan odalar vardı. Versay sarayının Apollon mağarasında da meraklı ziyaretçiler sırsıklam edilirdi.

Sultan Hamid, bu gibi sürpriz oyuncakları pek sevdi. Hatta Paris sefiri merhum Münir paşa, AKŞAM'a yazdığı bir hatırasında, Abdülhamidin «Canım sıkılıyor. Bana bir eğlenceli şey al getir!» diyerek mağaza mağaza kendisine sürpriz arattığını anlatmıştır.

Umumiyetle saraylar sürprizli oyuncaklara meraklıydılar. Şimdi de dünya siyaseti sürprize merak sardı.

Y. Ç.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

İsim ve adres yazmak iptilâsı

Duvarlara ve ağaçlara tebeşir yahud hâk suretile adını ve adresini yazmak iptilâsına uğruyan adamlar her memlekette az değildir. Fakat Südet arazisinde bu iptilâ müstevli bir hastalık şeklinde taammüm ettiğinden memleketin zabıtası bunun önüne geçecek bir tedbir müraacaat etmiştir. Bu tedbir yazılı adres sahibini bularak temizlemek masrafını kendisinden almaktır.

Amerikanın ilk millî marşı

Büyük sanatkarların ilham membaı başka başkadır. Meşhur bestekârlardan Con Filip Sousa seyahate çıkmadıkça ilham alamaz. Amerikan bayrağını teşkil eden yıldız ve çizgileri mevzuu üzerinde bestelediği meşhur halk marşını böyle bir seyahat esnasında hazırlamış ve bunun sayesinde 500.000 dolar kazanmıştır.

Gariptir ki, Amerikanın ilk millî marşı «Yıldızlı sancakın ne bestesi ne de küftesi» Amerikalıların millî kahramanlığı ile hiç alakadar olmayıp bir meyhanе havasıdır. 2500 sene evvel yaşayan eski Yunan şairlerinden Anakren şarap ve aşkı medhederek güzide bir manzume yazmıştı. Bu şiirlerin

Adreslerin çoğu doğru ve okunaklı olduğundan duvarları ve ağaçları kirleten ve bozan adamların çoğu bulunmuş ve kendilerine temizlettirilmiştir. Temizlikten imtina edenler ceza mahkemesine verilmiştir. Bediye kanunlarında ahkâmı mahsusa bulundugundan mahkeme hükmünü vermek zorluk çekmiyor. Bu sayede Südet arazisinde eski bir takım âdet ortadan kalkmıştır.

çoğu unutulmuş olmakla beraber hatırası daima yaşamıştır. Bu şairin meftunlarından biri bunun namına izafetle Londrada bir klüp tesis etmiştir. Klübün azalarından biri içki âlemini şenlendirmek için «Anakreon gökte» namı ile bir şarkı yazmış ve bunun bestesi için şimali Fransadaki köylülerin arasında taammüm eden bir nağmeyi seçmiştir. Amerika istiklâl bulup millî bir marş hazırlamağâ memur edilen Francis Scott Key Yunanlı bir şairin şerefine nazme çekmiş bir şarkının Fransızların nağmesiyle söylenen melodisini almıştır. Bu hakikat şimdi meydana çıkmıştır.

Münevver çöpçü

Avrupada münevver bolluğu vardır. Mükemmel tahsil görmüş ve ihtisas peyda etmiş gençler mesleklerine uygun iş bulamadıklarından âdi meşguliyetleri kabul ediyorlar. Meselâ Robert isiminde Berlinli bir genç yüksek teknik mektebini ikmal ettiği halde kendisine lâyük bir iş bulamamış ve aç kalmamak için tanzifat ameliyesi olmuştur. Bütün arkadaşları tahsil görmemiş çöpçüler olduğundan kendi seviyesini gizlemek mecburiyetinde kalmıştır.

Bir zaman münevver çöpçü ortadan kaybolmuş, bir gün mükemmel giyilmiş olduğu halde çöpçüler kahvesine geldiği zaman arkadaşları kendisini güçlükle tanımışlardır. Meğer genç Robert bir fırsat bulup bir inşaat müteahhidi yanına ustabaşı olarak girmiş ve bu esnada muhtelif taahhüdler için yaptığı projeler mükâfat kazanmış ve nihayet bir başmimar olmuştur. Eski kahvesini ziyarete sebep çöpçü iken servisi olduğu alelade bir kıza izdivaç teklifinde bulunmaktır.

Londrada bir meydan muharebesi

Londranın fakir ahalisi mahallesi merkezî olan Landoisstreet sokagında ahiren bir meydan muharebesi yapılmıştır. Bu sokaktaki binaların sahipleri mücbir bir sebep olmadığı halde kira ücretlerini arttırmışlardır. Bu vaziyet karşısında bütün sokak halkı isyan ederek yeni kontratları imzadan imtina etmişlerdir.

Mukavelesiz oturan kiracılarından bazıları cebren hanelerinden çıkarmağa gelen icra memuru, ya kapı dışarı edilmiş yahud merdivenden aşağı yuvarlanmış.

Nihayet icra memuru hükümetten yardım istemi ve beraberine bir müfreze polis t. r. fik edilmiştir. İcra memurunun büyük bir polis kuvveti gelmekte olduğuna haber alan kiracılar sokaklara esya yığarak barikadlar vücutte getirmişler, kapılarını sür-gülemişler ve yakınlaşmakta olan polis kuv-

veti üzerine taş ve çömek yağdırmışlardır. Polis müfrezesi ilerleyemediğinden imdad istemiştir. Bu defa motörize bir polis kuvveti sevk edilmiştir. Bu defa polisler hücum ederek barikadları yıkmışlar, kapıları kır-mışlar, devletin otoritesini göstermek için, kiracıların bazılarını cebren evlerinden atmışlar ve kalanlara 24 saatlik mühlet vermişlerdir.

Fakat polisler gider gitmez sokak sekenesi ile birlikte civardaki bütün mahallelerin fakir ahalisi on bin kişilik bir protesto mitingi akdetmişlerdir. Miting izinsiz yapılmış ise de yeni bir meydan muharebesi vermek için polisler müdahale etmemişlerdir. Bu mitingten cesaret alan kiracılar mühletin hitamında binaları terk etme-me karar vermişlerdir. Yeni bir muharebenin vukuuna intizar olunuyor.

Berlinin tiyatro ve sinemaları

Dünyada tiyatrosu ve sineması çok olan şehirlerden bir de Berlindir. Bu seneki tiyatro mevsiminde Almanyanın merkezindeki tiyatroların miktarı 26 olup oturmaçak yerlerinin mecmuu yuvarlak rakam 30.000 dir. Varyete tiyatrolarında oturmaçak yer-

lerin miktarı 11.000 dir. Sinemaların adedi 408 olup bunların oturmaçak yerlerinin mecmuu 206.000 kişiliktir. 26 tiyatrodan on ikisinin oturmaçak yerleri binden fazladır. Binaenaleyh her gece geçecek milyon insan tiyatro ve sinemada eğleniyor.

Sigaradan yangın çıktı

Taksimde oturan Nuri, üç çocuğunu evde bırakarak karısıyla birlikte tiyatroya gitmiş, bu sırada da yanan sigarasını kanape üzerinde unutmuştur.

Sigaranın ateşle kanape tutuşarak yangın çıkmış, etraftan görenler tarafından derhal haberdar edilen itfaiye ateşi olduğu yerde söndürmüştür.

Polis, dikkatsizlikle yangına sebebiye veren Nuri hakkında kanunî takibat yapmaktadır.

Parti kongreleri

Cümhuriyet Halk Partisi ocak kongrelerine 23 eylülde başlanacaktır. Ocak kongreleri teşrinievvele kadar ikmal edilecek ve teşrinievvel sonuna kadar da nahiyе kongreleri tamamlanacaktır. Yeni kabul edilen şekle göre, kaza kongreleri de her sene toplanacaklarından bu sene kaza kongreleri de kânunuevvelde toplanacaktır. Gerek nahiyе, gerek kaza kongrelerinin toplantı tarihleri ayrıca ilân edilecektir.

Alman kumandanları

Büyük erkânıharbiye reisi, baş kumandan ve bazı generaller

Umumî harpte Alman ordu gruplarını kumandanlarının isimleriyle zikrederlerdi. Her günkü tebliğlerde Velihaht ordu grup, Bevyara veliahtı ordu grupu, general Bulov ordu grupu ve saire gibi birçok isimler zikredildi. Hatta bu gruplardaki ordu kumandanlarının isimleri de sık sık geçerdi.

Yeni Alman tebliğlerinde bu gibi isimler yoktur. Almanlar ordu kumandanlarının isimlerini ilân etmeği muvafık bulmamışlardır. Maamafih başhca Alman kumandanlarının kimler olduğu ve hayatları az çok malumdur.

Alman Millî müdafaa kuvvetlerinin başkumandanı B. Hitler, erkânıharbiye reisi de general Keitel'dir. Bu suretle general Keitel fiilen başkumandan demektir. Kara, hava, deniz kuvvetlerinin idaresini telif etmek bu generale bırakılmıştır.

General Keitel topçu sınıfından yetiştirilmiştir. Umumî harbe yüzbaşı olarak girmiş, amiral Schroder ile birlikte çalışarak muhtelif harp silâhları arasında irtibatı temin ile uğraşmıştır. Bu vazifede büyük kabiliyet göstermiş, fakat hiçbir kumandanlıkta bulunmamıştır.

Harpten sonra Erkânıharbiyede çalışmış ve mareşal Blomberg Harbiye Nazırı iken muavinliğinde bulunmuştur.

General Keitel bütün Alman kuvvetlerini idare etmekle beraber kara orduları başkumandanı general Brauchitsch'tir. General Brauchitsch de topçu sınıfından yetiştirilmiştir. Umumî harbe erkânıharp yüzbaşı olarak girmiş ve Erkânıharbiyede çalışmıştır. Harpten sonra 928 senesinde Harbiye Nezaretinde muhtelif hizmetlerde bulunmuş, 931 de general olarak Topçu umumî müfettişliğine tayin edilmiştir.

938 de terfi etmiş ve Şarki Prusya'da Königsberg mıntakası kumandanlığına tayin edilmiştir. Şarki Prusya

General Brauchitsch, Bock ve Rundstedt

tahkimatını yaptıran general Brauchitsch'tir. 938 senesinde general von Fritsch'in yerine kara orduları başkumandanlığına tayin edilmiştir.

General Keitel

Diğer Alman kumandanları arasında başta general von Bock gelir. Bu general şark cephesinde en mühim rolü oynamaktadır. General Bock

General Reichenau, List ve Adam

Piyasada vaziyet

İhracat piyasasında hafif bir hareket var

İhracat piyasasında hafif bir hareket başlamıştır. Dün, Almanyâ, Romanya, Çekoslovakya hesabına olmak üzere külliyetli miktarda fındık içi ve göven satışları kaydedilmiştir. İtalya ve Yunanistan için de pek az olmak üzere yumurta satışları cereyan etmektedir.

Diğer taraftan hükümet, ihracı yasak edilen maddelerin bir kısmının millî fabrikalar tarafından satın alınması için tedbirler almaya başlamıştır. Bu hal, bazı fabrikalar tarafından yapılan müştereken fiat kırma teşebbüsüne mani olacaktır.

Millî bankaların, ticarî evrak muhabilinde taliplere kredi ve avans verebilmeleri imkânları hazırlanmaktadır.

Merkez bankası, ecnebi paralarının temevvüçlerini istikrara koymak için tetkiklere girişmiştir. Ticaret Vekâleti de iç piyasalarda ham madde fiyatlarının normalden aşağı düşmemesi için tedbirler ittihaz etmektedir.

Orta mektep müdürleri arasında değişiklik

Yeni muallim tayinleri de yapıldı

İstanbul Erkek lisesi müdürü B. Şerif İhanın yerine Trakya umumî müfettişlik maarif müşaviri Celâl Ferdi, Eyüp orta mektebi müdürlüğüne Pertevniyal lisesi müdür muavini Fazl Tuğrul, Yenikapı orta mektebi müdürlüğüne Beyoğlu orta mektebi müdürü İbrahim Akdoğan, Cibali orta mektebi müdürlüğüne Üsküdar ikinci orta mektebi müdür muavini Hüseyin İlgen, Beyoğlu orta mektebi müdürlüğüne Taksim orta mektebi müdürü Halid Erkner, Taksim orta mektebi müdürlüğüne Taksim lisesi müdürü Ömer Baygu, Selçuk kız enstitüsü müdürlüğüne Akşam kız sanat mektebi müdürü Belkis Sevgil, Gelenbevi orta mektebi müdür muavini Emirgan orta mektebi tarih, coğrafya muallimi Ekrem Başaran, İstanbul maarif müdür muavini Göztepe orta mektebi müdürü Falk Öz tayin edilmişlerdir.

Muallimler arasında

Amasya ilk tedsirat müfettişlerinden Ni-yazi Tarman Davudpaşa orta mektebi Türkçe muallimliğine, Haydarpaşa lisesi tarih, coğrafya muallimi Emin Ali Pertevniyal lisesi tarih, coğrafya muallimliğine, Ankara kız muallim mektebi mezunlarından Necmiye İstanbul kız sanat mektebi bîçki, ve dikış muallimliğine, Atiye Özüner İstanbul kız sanat mektebi çocuk bakımı muallimliğine, Zümrüd Zembul İstanbul kız sa-

Tütün piyasası

Almanya serbes dövizle tütün satın alıyor

Almanya serbes döviz esası üzerine memleketimizden 4 milyon mark kıymetinde tütün mübayaasına karar vermiş ve alâkadarlara müraacaat etmişti.

Tütün sevkıyatı için yapılan kanunî hazırlıklar bitmiş, ve dün, ticaret odası üç yüz bin lira kıymetinde olan ilk partiye menşe şahadetnamesi vermiştir. İlk parti tütünler Alman-yaya, Varna tarikle sevkolunacaktır.

nat mektebi çamaşır muallimliğine, Mesadet Saltuğ Beyoğlu Akşam kız sanat mektebi biçki muallimliğine Üsküdar kız enstitüsü ev idaresi muallimi Tekrime Tarman Afyonkarahisar Ali Çetinkaya kız enstitüsü muallimliğine, Ankara kız meslek muallim mektebi mezunlarından Sabahat Somer Beyoğlu Akşam kız sanat mektebi moda muallimliğine Beşiktaş orta mektebi Türkçe muallimi Sıtkı Dursunoğlu Erzurum lisesi Türkçe muallimliğine, Erenköy kız lisesi matematik muallimi Mahir Öz Çamlıca kız lisesine Ankara kız muallim mektebi mezunlarından Semiha Gürbüz Beyoğlu Akşam kız sanat mektebi nakış muallimliğine tayin edilmişlerdir.

Nuri, cenciğer arkadaşı Saminin odasına gülle gibi girdi.
— Müjde, diye bağırdı, müjde... Benim piyango biletime 5000 lira vurdu. Onda bir hesable tam 500 lira alacağım. Bu zamanda 500 lira az para mı? Hem ne düşün-düm biliyor musun. Seninle şirketten on gün izin alalım. Bu beş yüz liranın altından girelim, üstünden çıkalım... On gün adam akıllı eğlenelim... Para benden.
Saminin gözleri parladı:
— Peki amma... Evlerimiz ne yalan uyduracağız?...
— Onu da düşündüm. Evlerimize gideriz. Şirketin bizi bir iş takip etmek üzere on gün için İzmir gönderceğini söyleriz. On-lar bizi İzmirde bile durunsunlar, biz keyfimi-ze bakalız...

— Mükemmel bir fikir doğrusu... Lâkin senin piyango biletime 500 lira çıktığını ka-rın bilmiyor mu?
— Bilmiyor, bilmiyor... Ben zaten bileti ondan gizli satın almıştım. Görmesinler di-ye bileti cebimde de taşıyordum. Bileti evde tavan arasında eski bir kutunun içine koydum. Orada duruyor. Yalnız numarası yanımda... Karım benim piyango bileti sa-tın aldığı bile bilmiyor. Bana ikramiye çıktığı nereden aklına gelecek?...
Bundan sonra iki arkadaş oturdular. On günlük bir eğlence programı yaptılar. Nu-ri dünyanın en müsrif, en hovarda erkeği idi. Eline bir yerden para geçince arkadaş-larını toplayıp, vur patlasın çal oynasın eğlenmeğe bayıldı.

Sami eline bir kâğıd kalem almış eğlen-ce için ayırdıkları on günü nasıl geçirecek-lerini kaydediyordu.
Nuri:
— Yaz... dedi. birinci günü bir motor ge-zintisi. Yanımıza iki de cana yakın misafir davet ederiz. Zaten o günün gecesi de meh-taba tesadüf ediyor. Yaşadık gitti. Fakat motor gezintisine kimleri davet etmek aca-ba? Hemen şu iki sarışın bar artistini ça-ğırsak nasıl olur?...

— Mükemmel... Zaten dün Beyoğlunda uzun boylusunu gördüm. Seni sordum. Mo-tör gezintisine onları davet ederiz.
— Öyleyse ilk günün ve ilk gecenin pro-gramı oldu. Şimdi sen onlara telefon et de... Yarın bir yerde buluşalım.

— Pekâlâ.
Sami artistlere telefon etti. Ertesi günü için randevu aldı.

Ondan sonra şirketteki müdürlerinin oda-larına girdiler. On günlük izin istediler. Za-ten senelik izinlerini almışlardı. Bunun için müdür onların istedikleri on günlük izni verdi.
Artık sevinçten etekleri zil çalıyordu. Mü-dürün odasından çıktıkları sonra Nuri:
— Fakat, dedi, geçireceğimiz öteki gün-lerin programını yapmadık ya... Haydi bir gün motor gezintisine çıkacağız... Ondan sonra?

— İki gün Yalovada kalırız... Amma sırf eğlence için...
— Bak bir geceyi de «çilgınlık gecesi» ad-deriz. O gece sabaha kadar deliler gibi eğleniriz.

— Bir gün de plaja gideriz. Sonra büyük bir otomobil gezintisi yaparız. Akşam üstü Boğazda denize karşı bir gazinoda buzlu biralarmızı yuvarlarız Akşama bara gide-riz. Olmaz mı?
— Tabii olur.

Eğlence programları gittikçe zenginleş-tiyordu Sami birdenbire arkadaşına:
— Fakat dedi, senin bileti götürülmüş de paraları alalım. Bir kere beş yüz liranın sı-cak yüzünü görelim ondan sonra faaliyete geçmek kolay.

Nuri:
— Haydi, dedi, bizim eve gidelim. Hem ka-rıma şirketin bizi on gün için İzmir gön-derdiğini söyleriz. Hem de sen onunla ko-nuşurken ben yukarı çıkarak, tavan arasın-daki kutudan bileti alırım. Ondan sonra gö-ya İzmir gitmek için hazırlık yapmak üzere evden birlikte çıkarız. Paraları alır, cebimize indiriz. Nasıl plan güzel mi?

— Akıllı herifsin vesellâm!..
İki arkadaş şirketten çıktılar Nuri'nin evi-ni yolunu tuttular Nuri kapıdan içeri gi-

rer girmez karısı Remziyeye:

— Sorma karıcığım, dedi Canım sıkacak bir haberim var..

Remziye sordu:

— Ne gibi?

— Burak Allahşakına. Şirket beni bazı iş-ler için İzmir'e gönderiyor. On gün kadar kalacağım.

Remziye:

— Ne yapalım, dedi, vazife vazifedir. Ka-tılancağı...

Şimdi Nuri sanki son derece canı sıkılı-yormuş gibi:

— Canım, diyor, bu on günlük seyahat de çekilir mi? Kimbilir ne derece yorul-a-çığım, neler çekeceğim. Fakat ne yapalım. vazife uğrunda.

Nuri böyle söylerken Sami gülmek için kendini zor zaptediyordu. Remziye Sami-ye sordu:

— Siz de beraber mi gidiyorsunuz.

Sami kekeledi:

— Evet... Bizi beraber gönderiyorlar.

Bugün Remziyenin pek iyiliği üzerinde idi. Sami arkadaşına:

«Haydi git de bileti al» gibiye bakıyordu.

Nuri odadan çıkarken Remziye gülerken onu dürttü:

— Kocacığım, dedi, sana büyük bir sür-prizim var. Ne olduğunu bir bilsen şaşar kalırsın. Geçen gün tavan arasını düzelti-yim dedim. Bir takım eski eşya arasında uğraşır dururken bir kutunun içinde ne bul-sam beğenirsin. Dünyada tahmin edemez-sin. Bir piyango bileti. Hem de bu ay çekil-ecek, yeni kesidenin bileti. Bunu oraya kim koymuş. Acaba sen satın aldın da son-ra bana sürpriz mi yapacaktın? Ne ise bu-gün kazanan biletilerin listesini tedkik edi-yordum. Bir de ne bakayım? Benim buldu-ğum bilete 5000 lira yani onda bir hesabi-le 500 lira çıkmamış mı?

Hemen koştu. Biletimi götürüp parala-rı aldım. Doğru kürkçüye... Altı yüz liraya bir kürk görmüştüm. Peşin olarak 400 lira-sını verdim. 200 lira borç kaldı. Beş yüz li-radan kalan 100 lira ile kendime öteberi aldım. Çorap, kumaş, şapka ve saire... Sa-na da bir kuravat satın almağı unuttu-m. Şimdi topu topu 200 lira borcumuz var amma kürküm pek güzel kocacığım. Niçin öyle durgun duruyorsun. Merak et-me, yarın ben seni İzmir vapuruna kade-m geçiririm. On gün gözünü açıp kapayınca-ya kadar geçer... Benden uzak kalacağına mı üzülyyorsun?

Hikmet Feridun Es

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELIK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta İttihadına dahil olmayan eenebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Saban 4 — Hızır 136
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 9,47 11,28 5,53 9,22 12,00 1,32
Va. 4,03 5,43 12,08 15,37 18,14 19,48

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

Eminönü Halkevinden:
Ar gubemiz musiki kolunun piyano, ke-man, çello, basso, koro, solfej ve orkestra derslerine 4 birinciteğrin 939 çarşamba günü saat (16) da başlanacaktır. Dersler parasızdır. Eski talebelerin kayıtlarını ta-zelemek isteyenlerle yeniden yazılacakları ilkiğer vesika fotoğrafı ile Ev bürosuna müracaatları ilâ olunur.

SPOR

Lig maçları kuraları çekiliyor

Yeni küplerin hangi kümede oynayacağı belli oldu

Beden Terbiyesi umum müdürlüğü tara-fından verilen bir emirle yeniden teşkilâ-ta alınan gayri federe küplerden bazıla-rının kuvvetli olduğu ileri sürülerek lig maçlarına birinci kümeden başlayacağı yo-lundaki sayıların tamamen asılsız oldu-ğu kati surette anlaşılmıştır.

Futbol ajanlığının aşağıda nesrettiğimiz tebliğinden anlaşılacağı veçhile küpler iki kümeye ayrılmış ve geçen sene birinci kümede oynayan küpler aynen ipka edil-miş, yalnız ikinci küme birincisi Kasım-paşa ile birinci küme maçlarından çekil-mek suretiyle sonucuna kalmış olan Güneş küpleri otomatikman yerlerini değiştiri-mişlerdir.

Teşkilâtta yeniden alınan küpler de da-hil olmak üzere ikinci küme 18 küpten teşkil edilmiştir. Haber aldığımızı göre ikinci küme A ve B namı altında iki ayrı grup halinde maç yapacak ve her grup dokuz küpten teşkil edilecektir. 30 Eylül-de başlayacak lig maçlarının ajanlık ta-rafından hazırlanan fikstürdeki kurala-rını çekmek üzere birinci küme küpleri çarşamba, ikinci küme küpleri perşembe günü bölge merkezine davet edilmişlerdir.

Ajanlığın tebliği şudur:

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

1939 - 1940 yılı bölge birincilik müsaba-kalarına iştirak edeceklerini bildiren küp-ler aşağıda tayin olunan günlerde kura çekilişinde hazır bulunmak üzere birer murahhaslarını 20 çarşamba ve 21 perşembe günleri akşamı saat 18 de Bölge merkezine yollamaları rica olunur.

Çarşamba günü: Beşiktaş, Beykoz, Fe-nerbahçe, Galatasaray, Hilâl, İstanbulspor, Altıntaş, Süleymanlı, Topkapı, Vefa.

Perşembe günü: Alendrar, Altınordu, Anadolu, Anadoluhisar, Beylerbeyi, Beyo-ğluspor, Demirspor, Eyüp, Fener Yılmaz, Galata Gençler, Galataspor, Güneş, Kale, Karagümrük, Ortaköy, Taksim Yeni Yıldız, Yeni Şişli, Yıldırım Davutpaşa.

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

TÜRKİYE SAATİLE

SALI 19/9/939

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 — Türk müziği, Okuyan: Muzaffer İlkar, Çalanlar: Ruşen Kam, Reşad Erer, Cevdet Kozan 1- Tahir - Puselik peşrevi, 2 — Ziya bey - Tahir puselik şarkı - Nim nigâha kail oldum, 3- Rahmi bey - Tahir puselik şarkı - Geçti o gamlı eyyam serma, 4 — Zekâî oğlu Ahmed İrsoy — Tahir pu-selik şarkı - Nazım ne kadar güler yüzün var- 5- Zeki Arif - Tahir puselik şarkı - Kız bir su gibi, 6— Tahir puselik saz semaisi, 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoro-loji haberleri, 13,15 — 14 Müzik (Karışık program Pl.)

19 Program ve memleket saat ayarı, 19,05 Müzik (Konsertolar Pl.), 19,30 Türk mü-ziki (Halk türkileri) Sadi Yaver Ataman ve karışık program, 20,15 Konuşma, 20,30 Mem-leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji ha-berleri, 20,50 Türk müziği: Karışık pro-gram - Karışık koro Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, idare eden: Mesut Cemil, 21,30 konuşma, 21,45 Müzik (Opera arya-la-rı), 22 Müzik (Radyo orkestrası) Şef Dr. E. Praetorius konser takdimi - Halil Bedil Yöntegen, 1- Auber - Le Domino noir ope-rasının uvertürü, 2- Saint - Saens - Suite Algérienne, 3- D'Albert - Yola çıkış - ope-rasının uvertürü, 4- Ippolitow - Ivanov - Kafkas suiti, 23 Son ajans haberleri, zir-at, esham tahvilât kambyo - nukut bor-sası (fiat), 23,20 Müzik (Cazband Pl.), 23 - 55 - 24 Yarımkö program.

sözü aynen tuttum... Sen bana sözü-mü iade etmiştin. Fakat ben gene sadakatimden ayrılmadım.

— Bu nasıl kabil olur?

Genç kadın erkeğin yüzüne baktı. Karşkı büyük vapurun ısıltısı al-tındaydılar.

Necilenin iri gözlerinde öyle bir samimiyet vardı ki, erkek:

— Kendimi rüyada sanıyorum... - dedi.

Genç kadın, sakın sakın devam etti:

— Biliyorum... Bu anlattıklarım inanılacak şeyler değildir. Ben de si-zin yerinizde olsam şüphelenebilirdim. Hakkınızdır. Tereddüde karşıla-yabilirsiniz. Bütün hayatımı sizin için heba ettim. Fakat senden nefret etmiyorum, Cemil... Bir an düşün! Şu anda yalan söylemem kabil midir? Hem de niçin söyleyeceğim? Hangi menfaat böyle bir şeye beni mecbur edebilir? Sana aid olmadığım halde ahdimi tuttum. Kimsenin olmadım. Bu sadakatim de o kadar ehemmi-yetli bir şey değildir. Zira Vehbi beyi zaten sevmiyorum. Sevmememe rağ-men beni kazanabilir. Halbuki bu-na da imkân bırakmadı. Birbirimizi ze kati surette yabancı halinde kal-dık. Ömrümde işlediğim bir tek ha-tayı kâfi buldum. Yenilerini tekrar-lamaktan kendimi sıyanet ettim.

— Necile!
— İşte sana hakikati, bütün haki-kati anlattım, dostum. Bana mesud olup olmadığını sormuşun. «Değil-im!» demiştin. Kalbim artık bütün hislere kapanmıştır. İçinde gençli-ğimden ne kalmışsa hepsi de kudsi, fakat haşin şeyler... Ne zaman göz-lerimi kapasam bir erkeği görüyo-rum... Zevkle onu düşünüyorum... Bir tek erkek... O da sensin... Bir tek ahbabım var.

— Kim?

— Doktor Kadri Ahmedî... Sen de tanıyacaksın.

— Evet.

— Kendisile niçin ahbap oldu-ğ-u biliyor musun? Zira sana dair onunla konuşabiliyordum. Ona kal-bimi açıyordum. Sırlarımı söylüyör-düm. Kızlarım hakkında malûmatı vardı... Onunla senin bahsini de edi-yordum.

Cemilin gözleri yaşıyordu.

— Her sene, çiftliğe baharda gide-rim. Orada acı hatıralarımla evlâdla-rımın mezarı diye bana gösterilen yerin ortasında kalırım. Fakat büt-ün bunları sana niçin anlatıyorum, bilmem ki... Haydi şimdi de senden bahsedelim. Aynı şeyi sorayım baka-lım, Cemil: Mesud musun?

— Eğer mesud olduğumu söylesem de inanmazsınız... Çünkü bedbahtlı-

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 65

Yazan: Iskender Fahreddin

Can bey bir hurma ağacının dibinde oturmuştu. Bah-çenin etrafında reisin silâhlı nöbetçileri dolaşıyordu

— Şu meyvaları görmüyor musun? Şu kuşları görmüyor musun? Benim gibi mi-desi ezelden doymuş bir insanı beslemeğe bunlar yetmez mi?

Taşbilek ne dediyse, Can menfi cevap veriyor ve şehre dönmek istemiyordu.

— Haydi, bir kerecik olsun şehre gel.. babanın elini öp. Dağlar yerinde duruyor. Gene dönersin istersen!

Diye yalvarmaya başlamıştı.

Can bey:

— Gidemem, diyor, beni unutsunlar artık. Ben dağların çocuğu oldum. Dağla-rın koynunda can vereceğim.

Aslanlarla çok iyi anlaşan ve uyuyan Can bey nasıl bir bağırışta onları inine soktuysa, gene bağırarak olursa aslanla-rın tekrar dışarı çıkacakları ve atıları parçalayacakları muhakkaktı.

Taşbilek, Can beyi şehre götürmek için bir çare düşündü. Üzerine atılıp ağzını ka-pamak ve bağırmasına meydan vermeden kaçmak.

Zaten Taşbilek onu bulup şehre indir-meğe azmetmişti.

— Seni bin zorlukla buldum.. kolay ko-lay elimden kurtulamazsın!

Diyecek, derhal düşündüğünü yaptı; Can beyin üzerine atılarak - gık demesine meydan vermeden - ağzını kapadı ve at-lıllara sessizce işaret etti:

— Kucaklayın şu budalayı... Bir atın üs-tüne bağlayın!

Atılar Can beyi gürtlütsüzce yakala-dılar ve bir atın üzerine atarak dağdan in-diler.

Can bey fazla mukavemet göstermemiş-ti. Yolda ağzını açan Taşbilek:

— Beni zorla meskenimden ayırmak is-tiyorsun amma, gayretin boşa gidecek, de-di, ben gene dağlara döneceğim.

Taşbilek sert bir sesle cevap verdi:

— Dağların yolunu unutuncaya kadar şehre kalacaksınız! Bir daha dağa çık-mak fırsatını bulamayacaksınız.. anhyor musun?

Sonra birden gülerken ilâve etti:

— Burak şu aptallığı, Can bey! Sen, ba-banın ne kadar azımkâr bir adam oldu-ğ-u benden iyi bilirsin! O, bu işe parma-ğını taktı. Artık onun elinden kurtulamaz-sın! Şehre varınca kendisine yumuşak dav-ranmağa bak... İraktan gelen cariyeler et-rafını sardığı zaman, Leylâyı değil, kendi-ni bile çabuk unutursun!

Can bey, babasına karşı karşıya...

Can beyi sarayda göz hapsine almışlardı. Saray muhafızları Can beyin peşini bı-rakmıyorlardı.

Reisin oğlu kapana kısılmıştı.

Urman, muhafızlarına:

— (Can)ın kaçtığıni duyarsam, hepinizi gebertirim.

Demiş ve adamlarına şiddetli emirler ver-mişti.

Can beyin annesi de sevinç ve neşe içinde yaşıyordu. Ayşenin göz yaşı dnmış-ti.

İki gün böylece sessiz ve neşeli geçti.

Urman bir akşam oğlunu çağırdı:

— Can! - dedi - Sen artık aklı başın-da, yaşı yirmi beşi bulmuş bir gençsin! Ev-lenme çağı geldi. Sana İraktan bir kız ge-tirmiştim, onu görürsen, Leylâyı değil - cen-netteki melekleri bile görmüş olsan unu-tursun! (Firat) dünyanın en güzel kı-zıdır. Aynı zamanda bizim soyumuzdandır da. Leylâ gibi bize yabancı değil. Seni onun-la evlendireceğim.

(Can) bey bu sözleri işitince, beyninden yıldırım vurulmuşa döndü:

— Ben bundan sonra dünya evine gire-mem, baba! Beni bir müddet kendi halime bırakınız.. ben onu unutmadan hiç bir ka-dınla evlenemem.

— Onu unutacaksın, oğlum! Onu unu-

ğımı ilk nazarda anlamışsınızdır.

Deniz kıyıya vuruyordu. Bir müd-det rihimt boyunda yürüdüler. Lâtif bir serinlik yükseliyor, rütubet vü-cudlerini ırpertici bir manto gibi kaphıyordu.

— Necile senden ayrıldıktan sonra hayat bana dayanılmaz bir işkence gibi göründü. Ne ızdıraplar çektim. Kalbim baştan aşağı yara halindeydi. Kin ve intikam hisleriyle kavru-luyordum. Ayrılmağı teklif eden mek-tubunu okuduktan ve arzularını öğ-rendikten sonra, derhal İstanbuldan gittim. Biliyorsun: Ne büyük bir has-talık geçirmiştim.

— Siz mi? - diye genç kadın hay-retle baktı.

Erkek onu baştan aşağı süzdü.

Şimdi gene zihninde müthiş şüp-heler uyanmıştı.

— Bilmiyor musunuz yoksa?

— Nasıl bilecektim? Bana haber vermediniz ki...

— Peki... O ciheti bırakalım... Hu-lâsa Mısra gittim, orada sizin hatı-ranızı unutulamaz için elimden ge-len her şeyi yaptım. Kendimi işe verdim. Ticaretim gün geçtikçe iler-ledi. Nasıl olduğunu anlatmıyayım. Zenginleştikçe zenginleştim. Fakat servet muvaffakiyetlerimin ortasında bir tek fikir beni mütemadiyen takip ediyordu:

(Arkası var)

Tefrika No. 74

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

— Ümidli haber... ne olabilirdi ki?...

— Ben de bilmiyordum... Fakat bekliliyordum... Kısa bir zaman için-de, hemen izdivacımızın akabinde öğ-rendim ki Vehbi bey beni kendim için değil, servetim için istemiş ve almış-tır. Benim artık kimseyi sevebilmem kabil değildi. Bu sebeple sevilmemiş olmak da alâkâmı ve teessürümü celbetmedi. Kocamdan ayrı kalmak, uzak yaşamak için ne kabilse hepsi-ni yaptım.

— ...

— Her şeyi, olduğu gibi, daha fazla tefferruatla anlatmam lâzım mı, bilmiyorum. Kendisini çocuklarımı-zın mezarı başına götürdüm. Her şe-yi, her şeyi ona itiraf ettim. Yaptık-larımı, kabahatli olduğumu, beni al-mamamı söyledim. Hatta kalbimin hür olmadığını da anlattım. O da bana maziden hiç bahsetmeyeceğini, hatta bir telmihte bile bulunmaya-cağını anlattı. «Manen şifa bulma-na kadar beklিয়েceğim...» dedi.

Tophane rihimına gelmişlerdi. O-rada, vapurların kalktığı yerde deni-ze karşı bir sıra duruyordu. Üzeri-ne oturdular.

— Namusu üzerine söz verip bun-ları tekid etti. Ben de bu meşum iz-divaca razı olmaksın başka çare bu-lamadım. İçim kan ağlayarak gelin girdim. Lâkin Vehbi bey, daha ilk gecedden sözünü tutmayarak bana mahiyetini belli etti. Şayet bana kar-şı başka bir tavır ve hareket takip etseydi, zihnimi çelebilirdi. Bak, ne kadar açık söylüyorum. Zaman, nice derlere devadır. Daha ilk gün zar-fında bana ihanetinin vesikalarını eli-me geçirdim. Aramazdı her şey, baş-lamadan bitti. Aşılmaz bir mânia açıl-mış oldu. Ben onun zevcesi diye or-talıkta dolaşıyordum. O da benim ser-vetimden istifade ediyor. İşte bütün münasebetimiz bundan ibarettir.

Odam bir kadınlar manastırı kadar mahfuz kaldı. Size söylememiş miydım?

«Senin olmazsın» başka hiç bir er-keğin de olmam!» demiştin. İşte bu

Slovak ordusunda bozguncular terhis ediliyorlar

Slovak devlet matbaası durmadan kâğıd para basmakla meşgulumuş

Belgrad 18 (A.A.) — Havas: Bratislavadan bildiriliyor: Alman Başkumandanlığı, Slova kordusunun terhisinin istemiştir. Filhakika geçen perşembe günü Bratislava'da yeni bir asker isyanı vukubulmuş ve Alman subaylarına itaat etmek istemiyen 2.000 asker silâhları alınarak hapsedilmişlerdir.

Zilna'da da buna benzer hadise vukubulmuştur. En ziyade serkeşlik edenler en eski sınıflar olduğu için, Slovak Millî müdafaa nezareti 35 ilâ 40 yaşındaki ihtiyatların derhal terhisini emreylemiştir.

Belgrad 18 (A.A.) — Burada öğrenildiğine göre resmî Slovak mahfillerinden gelen haberler, Slovak hükümetinin memlekette bir enflasyon hazırlamakta olduğunu göstermektedir. Slovak devlet matbaası, halen, durmadan, kâğıt para basmakla meşguldür ve bu para, sefer-

berlik ve ordunun işesi masrafını ödemeye yarayacaktır.

Diğer taraftan yine Belgrada gelen haberlere göre, Slovakya'da bozgunculuk o derece ehlikeli şekiller almaya başlamıştır ki, hükümet, herhangi bir bozgunculuk fiilinin idam ile cezalandırılacağını halka bildirmiştir.

Slovakya'da tevkifler

Belgrad 18 (A.A.) — Harbin ilâ-nındanberi Slovakya'da ve himaye idaresinde Alman tedhişi hüküm sürmektedir.

Prağda 10.000 kişi tevkif edilmiştir. Bunların arasında Münih anlaşmasından sonra Slovak Başvekili olan Beran, Çek katolik partisinin eski reisi Monsenyör Stak, Çek matbuat servisinin bütün selâhiyetler şahsiyetleri, Slovakya'da eski Hodza çifçi partisinin bir çok erkânı ve otonomistlerin şefi Sidor da bulunmaktadır.

Bir Macar gazetesi diyor ki:

(Baştaftı 1 inci sahifede)

Magyar Ujsag gazetesi, Macaristanın hattı hareketinin Avrupanın hattı hareketini cezri surette değiştireceği mütalâasında bulunmaktadır.

Vaşington mahafilinin mütalâası

Vaşington 18 (A.A.) — (Havas): — Vaşington diplomatik mahafilî Sovyetler Birliğinin ihtilâfa iştirakinin Balkan memleketlerini de harbe sürükleyerek Avrupadaki harbi daha ziyade genişleteceği mütalâasında.

Balkan memleketlerinin İngiltere ve Fransa tarafından silâh ve mühim matça besletilmesi diplomatik müşahitlerin ekserisi tarafından zarurî ve birinci derecede mühim bir mesele olarak telâkki edilmektedir.

Bu aynı müşahideler Avrupa buhranında Amerikaya mühim vazifeler terettüp ettiği ve silâh ambagosunun kaldırılmasının zarurî bir mahiyet aldığı kanaatinde.

Havasın Moskova muhabirine göre Almanlar Romanyaya doğru yürüyorlar

Moskava 18 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri diyor ki: Almanların Galicyanın zengin petrol mıntakalarını muhafaza ederek garbi Ukraynanın mütebakî kısmını ve Beyaz Rusyayı

Sovyet Rusyaya bırakacakları zannediliyor. Almanların Estonya ve Letonya işinde Rusları tamamen serbes bıraktıklarını zannettirecek bir takım sebebler vardır.

Bu hal Alman ileri hareketinin istikametini değiştirmesini de izah etmektedir. Filhakika Almanlar şimdi Baltik sahillerini muvakkaten bırakarak Romanyaya doğru yürümektedirler.

Pariste sorulan sual?

Paris 18 (A.A.) — Bütün gazetele-rin ve Fransız efkârı umumiyesinin sorduğu sual Oeuvre gazetesinin şu başlığındaki sualdir: Almanya ile müştereken geniş bir hareket mi yoksa sadece ekalliyetlerin himayesi mi mevzuubahistir? Ve bu gazete Polonyanın uğradığı bu istilânın Stalinin hâkim bulunduğu siyasî büro tarafından tasvib edilen Pravdanın makalesinin tabii bir neticesi olduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Fakat haber alındığına göre, mareşal Vorşilof Sovyetler Birliğinin yüksek menfaatini Almanya - Polonya harbinin verdiği fırsattan süratle istifade edilmes ve Rusyayı garp vilâyetlerinden, Polonyadan, Letonyadan, Estonyadan ve Litvanyadan mahrum bırakan eski rejimin kayıplarının telâfi edilmesi mütalâasında bulunmuştur.»

Soldan sağa:

- 1 — Lüks bir içki.
- 2 — Derhal — Ödeme.
- 3 — Alıp götürmek — Arkadaş.
- 4 — Kamışlıkta.
- 5 — Nota — Altmış dakikalık müddetler.
- 6 — Ters bal yapar — Sonuna «D» gelir-se raci demektir.
- 7 — Hırsızlık — Nişadira benzer bir madde.
- 8 — Eski bir Türk reisi — Ağ.
- 9 — İskambilde en kuvvetli kâğıdı yere atacak.
- 10 — Yüzde hasil olan leke — El ile yapılan iş.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Kokusu fenadır amma yemeğe lezzet verir.
- 2 — Gece — Kocaman bir kuzu babası.
- 3 — Türkiyenin Londra sefiri — Yerler.
- 4 — Babadan kalma - Klarnetin başı.
- 5 — Cilâhıkta kullanılan sünger taşı.
- 6 — Sonuna «R» gelirse valideler olur — Salata neviden bir ot.
- 7 — Küremizin toprak parçaları — İnsan eli değmeden yapılan bir tatlı.
- 8 — Tenevül buyur — Çinkograf.
- 9 — Bayağı — Tersî lâtifedir.
- 10 — Eski zamanın hububat vergisi — Tasdik edati.

Geçen bulmacamızın halli

- 1 — Mücadelecî, 2 — İfadeveren, 3 — Ruhaniyet, 4 — İnş. Ol, Vi, 5 — Let, İe-gen, 6 — Ut, Camikule, 7 — Budala, 8 — Elemeyelim, 9 — Racalara, 10 — Ara, İn, Riş.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Mirilümera, 2 — Üfunet, Lar, 3 — Cahit, Beça, 4 — Adaş, Cuma, 5 — Den, İa-deli, 6 — Eviolmayan, 7 — Leylekler, 8 — Ere, Sualar 9 — Cetvel, 10 — İn, İnermiş.

Kiralık Konforlu Küçük Apartman

Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün' sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi 2 numara Uygun apartmanı kapıcısına müracaat.

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» ı mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleyle girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

Dr. FETHİ LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadî gaita tahlilleri ve (IDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) yapıpır.

Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı. Tel. 40534

Memur aranyor

Lâakal orta tahsil görmüş, muhasebe bilir ve referans gösterebilecek bir memura ihtiyaç vardır. Taliplerin 657 posta kutusu adresine müracaatları.

ZAYİ: İstanbul emniyet müdürlüğünün dördüncü şubesinden verilen ikamet tezkeremi ve beraberinde İran konsolosluğundan verilen pasaportumu kaybettim yenilerini alacağımın eskilerinin değeri yoktur.

Mirza Hacı Mehmed oğlu

ZAYİ: Fatih Malmüdürlüğünden almakta olduğum maaşta kullandığım tabbik mühürünü ve beraberinde çantamın içinde fotoğrafım kaybolmuştur. Yenisini kazdıracağımın eskisinin hüküm olmadığı gibi hiç bir kimseye borç ve taahhüd senedim olmadığı ilân olunur.

Nadire Yenen

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

ADALAR TARİFESİ

Adalar — Anadolu — Yalova hattında 20 Eylül 939 Çarşamba gününden itibaren yeni tarifenin tatbikine başlanacaktır. Bu tarihten itibaren de Köprüden Haydarpaşaya saat 8,00 de kalkan posta 8,10 da kalkacaktır. (7414)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Müfredat listesi mucibince 30 kalem elektrik tesisatı malzemesi açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedeli 404.59 lira muvakkat teminatı 30,34 liradır.
- III — Eksiltme 26/IX/939 salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Liseler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
- V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (7134)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli saati
Çektirme	1 adet	4480 —	336 —	Açık eks. 14
Çektirmeye konacak motor	1 adet	4200 —	315 —	Açık eks. 15

I — Karadeniz sahillerindeki yapı mahallerinde de yaptırılabilir esasına göre değiştirilen şartnamesi mucibince 1 adet çektirme ve bu çektirmeye konacak motor hizalarında gösterilen usullerle yeniden eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 22/IX/939 Cuma günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (6985)

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri de vardır

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Konya ovası sulama şebekesinin tevsi ve mevcut kanalların tathiri işi ile köprü, sulama sınaî imalâtı ve işletme binaları inşaatı keşif bedeli «668.827» liradır.

2 — Eksiltme 6/10/1939 tarihine rasthyan Cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti su işleri reisliği su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 33 lira 44 kuruş mukabilinde Su İşleri Reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 30503 lira 8 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Su İşleri Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (4279) (6947)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Semt ve mahallesî	cadde ve sokağı	No	Cinsi	Muhammen aylığı
Çemberlitaş Molla Fenari Peyikhane		3/19	Ev	15 00
Ahi Çelebi Zindankapı		3	Dükkan, oda	25 00
Kırkeşme Nefer	Firuzğa camii son cemaat mahalli			1 50
Uzunçarşı İbrahim paşa Nasuhiye hanı içinde		18	Baraka	5 00
Uzunçarşı İbrahim paşa Nasuhiye hanı içinde		21/22		8 99
Eyüp Otlağlar Maktul Mustafa P. camii ve avlusu				6 00
Muratpaşa camii avlusunda bilâ No. lu			Arsan	1 00
Müddeti icar teslimi tarihinden 940 senesi mayıs sonuna kadar Sirkeci Hoca paşa camii 13/1 No. Ceza yirli Ahmet P. Cami ve arsa				150
Müddeti icar teslimi tarihinden 942 senesi mayıs sonuna kadar.				

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İstekliler 26/9/939 salı günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar baş müdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (7299)

İstanbul defterdarlığından:

25/9/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 on beşte İstanbul defterdarlığı Millî emlak müdürlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonunda 69974 lira 40 kuruş keşif bedelli Validebağı talebe ve öğretmen sanatoryümü ikmal inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususi ve fenni şartnameleri proje, keşif hülâsasıle buna müteferriğ diğer evrak 350 kuruş mukabilinde dairede verilecektir. Muvakkat teminat (4749) liradır. İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az bu işe benzer (50000) liralık iş yaptığını dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden sekiz gün evvel almış ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 25/9/939 pazartesi günü saat 14 e kadar Defterdarlık Millî Emlak Müdürlüğünde toplanan komisyon başkanlığına vermeleri ve saat 15 e zarflar açılırken hazır bulunmalar. (6744)

Yüksek Mühendis Mektebi satınalma komisyonundan:

1939 mali yılı içinde mektep binası dahilinde yaptırılacak olan elektrik tesisatı şartnamesi ve resimleri mucibince açık eksiltmeye konulmuştur. Bu tesisatın keşif bedeli «655» lira olup ilk teminatı 49,50 liradır. Eksiltmesi 27/9/939 tarihine rasthyan çarşamba günü saat 15 de Gümüşsuyunda yüksek mühendis mektebi binası içinde toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve eksiltmeye girmek için belli gün ve saatte satınalma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (7094)

P. T. T. Fabrikası müdürlüğünden:

- 1 — 260 kilo 5 x 10 x 4000 m/m ve 380 kilo 8 x 10 x 4000 m/m olmak üzere cem'an 640 kilo piring lâma açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli (768), muvakkat teminat (57,60) liradır.
- 3 — Eksiltme 4/10/939 çarşamba günü saat 15 de Fabrikada müteşekkil mübaya komisyonu huzurunda yapılacaktır.
- 4 — Şartnameler Fabrika müdürlüğünden parasız alınabilir.
- 5 — İsteklilerin muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile ve kanunî vesaiki hamilen mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (7350)

İstanbul Levazım âmirliğinden:

İstanbul Dikimevile Bursa Sarayağı için 200 ilâ 250 kuruş yevmiye ile iki saraf ustası, 2 numaralı Dikimevinde teşekkül eden heyet tarafından imtihan ile alınacaktır. Taliplerin dilekçe ve bonservislerle birlikte 21/9/939 perşembe gününe kadar Tophane-de 2 numaralı Dikimevi müdürlüğüne müracaatları. (438) (7411)

Yaşlıca bir adam yolda giderken düşerek öldü

Yaşlıca bir adam dün Uzunçarşı civarından geçerken yolda birdenbire fenalaşarak düşmüş ve ölmüştür. Vaka müddeiumumiliğe bildirilmiş, Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayene neticesinde cesed üzerinde bazı şüpheli izler görüldüğünden ölümünün sebebinin tesbiti için Morga kaldırılmıştır.

Cesedin üzerinde hüviyetini gösterecek bir vesika bulunamadığından kim olduğu anlaşılamamıştır. Müddeiumumilik tahkikata devam ediyor.

İki otomobil kazası

B. Remzinin idaresindeki hususi otomobil, Sarıyerde Tahsin isminde birine çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

B. Celâlin idaresindeki diğer bir hususî otomobil de Kaliteryada Namık isminde bir gence çarparak ağır surette yaralanmasına sebep olmuş, yaralı Gureba hastanesine kaldırılmıştır.

Romanya toprakları üzerindeki uçan Alman tayaraları

Bükreş 18 (A.A.) — Polonya tayaralarını takip eden Alman tayaraları Romanya topraklarına 8 kilometre derinlikte girmiştir. İyi malûmat alan mahafilde beyan olunduğuna göre, biribirî ardından üç defa Rumens hududları bu suretle ihlâl edilmiştir.

Almanyada yahudi mücadelesi şefi tevkif edildi

Londra 18 (A.A.) — Daily Exspress, Almanyadaki Yahudi aleyhtarı mücadelesinin şefi Julius Streisher'in Göring tarafından tevkif ettirildiğini bildirmektedir. Verilen malûmata göre, Streicher, Hitlerin müdahalesi sayesinde ölümden kurtulmuştur.

Paris 18 (A.A.) — Populaire gazetesî, eski Alman Sosyal demokrat partisi reisi Otto Wels'in öldüğünü bildiriyor.

Fransa ile Almanya arasında harp olduğunu bilmiyorlarmış

Paris 18 (A.A.) — Emin bir membadan öğrenildiğine göre, Fransızlar tarafından yakalanan ilk iki sivil esir, Almanya ile Fransa arasında harp patladığını bilmediklerini beyan etmişlerdir.

Diğer cihetten Fransızlar ileri hareketleri esnasında esir ettikleri Alman askerlerinin ceplerinde İngiliz tayaraları tarafından Almanyaya atılan beyannameler bulunmuşlardır.

Batırılan bir İngiliz vapurunun mürettebatı kurtarıldı

Nev - York 18 (A.A.) — Farmer adındaki Amerikan gemisi, Atlâs Okyanusunda torpillenmek suretile batırılmış olan Kafiristan ismindeki İngiliz gemisi mürettebatından yirmi dokuz kişiyi kurtarmıştır.

Şeker hastalığı olanlarla fazla şişmanlıktan şikayet edenlere :

Emniyetle kul-
lana bileceğiniz

KANZUK GLÜTEN

Müstahzarları
piyasaya çıktı

Bütün tanınmış eczane, ecza depoları ve büyük bakkaliyelerden Kanzuk glüten ekmeği - Kanzuk glüten gevreği (Biscottes) - Kanzuk glüten makarnası - Kanzuk glüten şehriyesi - Kanzuk glüten pirinci - Kanzuk glüten fiyongosu - Kanzuk glüten kuskusu çeşitlerini isteyiniz. Kanzuk glüten müstahzarları
Fazla şişmanlığa istidadı olanlar için en mükemmel rejim müstahzarlarıdır. Vücudu besler fakat şişmanlık yapmaz
Umumî depo: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı ZAMAN İtriya deposu
İzmir acentamız TÜRK ECZA deposudur

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

KANZUK

Yeni - DERİ
MERHEMİ

Alelûmum cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, eğzema ve ustura yaralarında muannid ve ka-panmayan yaralarda faidelidir.
Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

HARİTA ve PROJE İŞLERİ

Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları
Müessesesi müdürlüğünden

Karabükte Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi tarafından kurulmakta olan şehre su isalesi ile şehir şebekesi tesisine aid harita alınması ve proje, keşif ve şartname tanzimi işi kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe aid şartname Ankara'da Sümer Bank muamelât Şubesinde, İstanbul'da Sümer Bank Şubesinde ve Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi Müdürlüğünden bedelsiz olarak alınabilir.

Eksiltme 29/9/939 Cuma günü saat 16 da Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesinde yapılacaktır.

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Hafiflik - Rahatlık

J. Roussel Korselerinde (Galne), sizi incitebilecek ne balına ne de hiçbir tazyik yoktur. Bu korseler, vücudunuza sıkımsızca temasından dolayı inceltir ve göğsünüzü kuvvetlendirir.
Fiyatı: 25 liradan itibaren.
Satış yeri yalnız: J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No.lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya 14 No.lu telefonimizle isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

Terin ıslattığı elbise kısa bir zamanda harap olmağa mahkumdur. Terkindeki tuzlu maddelerden dolayı ter bilhassa kumaşların rengini boyar.

SUDORONO PERTEV

elbiselerinizi, iç çamaşırlarınızı tere karşı korur. Teri kesmez, sadece mecrasını değiştirir. Her eczane ve itriyat mağazalarında bulunur.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dr. İhsan Sami

İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No. 113

Beyoğlunda BAKER mağazaları
En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul TRENC - KOTLAR, Gabardinler, Paltolar, Tüvaletler Spor ve Fantezi kostümler pardüseler her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşidler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından tedarik ediniz.

Dr. A. Asım Onur

**Ortaköy
ŞİFA YURDU**

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatları ile fitlik, apandisit, basuz ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî flatlar. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Çocuk hekimi

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara.
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra.

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı
32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs,
26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	2,000 Lira
5 " 1000 "	5,000 "
8 " 500 "	4,000 "
16 " 250 "	4,000 "
60 " 100 "	6,000 "
95 " 50 "	4,750 "
250 " 25 "	6,250 "
435	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Yatılı, Yatısız - Kız, Erkek

Yuca ülkü liseleri

Kayıt muamelesine başlanmıştır.
Adres: Çarşıkapı Tiyatro caddesi, Telefon: 20019

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 — Bütün sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası. Telefon: 22534

İstanbul Arkeoloji Müzeleri Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
			Li	K. Miktarı	
				L. K.	
Kök kömürü	Dolmabahçe	50 ton 975	00 73 13	00 73 13	Eksiltme 25/9/939 tarihinde saat 14,30 da arkeoloji müzeleri umum müdürlüğünde

İstanbul Arkeoloji müzelerinin kök kömürü ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İstekilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye girecek olanların da münakasa günü Ticaret odasından aldıkları vesika ve muvakkat teminat makbuzlarıyla arkeoloji müzeleri Umum müdürlüğüne müracaat etmeleri.
(7100)

ENGLISH HIGH SCHOOL ERKEK MEKTEBİ

Nişantaş, Telefon: 41078

Kayıt muamelesi başlamıştır. Cumartesi ve Pazardan maada her gün saat 10 dan 12 ye kadar idareye müracaat olunabilir.

Belgrad Devlet orman işletmesi revir âmirliğinden:

- 1 — Belgrat Devlet Ormanının Kurt Kemeri Depo mahallinde istif edilmiş 10,000 (on bin) kental meşe odunu açık arttırmaya konmuştur.
- 2 — Arttırma 20/9/939 tarihinde Çarşamba günü sabah saat 11 de Büyükdere, Bahçeköy Orman fakültesi binasındaki Revir alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 3 — Odunların muhammen fiatı beher kentalı 36 (otuz altı) kuruş olup muvakkat teminat 270 (iki yüz yetmiş) liradır.
- 4 — Şartnameyi görmek için tatil günlerinden maada her gün Revir âmirliğine, odunları görmek için de Kurt Kemeriine gidilmesi ve arttırmaya iştirak etmek için de belli gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur.

(7106)

Yüksek mühendis mektebi direktörlüğünden:

- 1 — 939 - 940 ders yılı için mektebe girmeğe talip olanlar arasında yapılacak müsabaka imtihanları eylülün 28 ve 29 ncü perşembe ve cum. günleri saat 9 da başlayacaktır.
- 2 — Bu hususta fazla malumat almak isteyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 16 ya kadar mektep idaresine müracaatları.

(7309)